

22 april 2026

Oorspronkelijke taal: Nederlands

COI FOCUS

TURKIJE

Seksuele en genderminderheden

Disclaimer:

Dit COI-product is, overeenkomstig de [richtlijnen van de Europese Unie](#) voor de behandeling van informatie over herkomststanden van april 2008 en de van kracht zijnde wettelijke bepalingen, opgesteld door Cedoca, de dienst die binnen het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) verantwoordelijk is voor onderzoek naar informatie over herkomststanden. Het document levert informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en velt geen oordeel over de grond van het verzoek om internationale bescherming.

Dit document, opgesteld binnen een afgesproken tijdbestek, steunt op een zo ruim mogelijke waaier aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie met bijzondere aandacht voor de toetsing en kruiscontrole van de bronnen. Cedoca probeert alle relevante aspecten van het onderwerp van dit COI-product te behandelen, maar de informatie in dit document is niet noodzakelijk exhaustief. Als dit document bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vernoemt, betekent dit niet dat ze niet hebben plaatsgevonden of niet bestaan. Alle gebruikte bronnen krijgen een gedetailleerde bronvermelding.

This COI product was produced by Cedoca, the country of origin information research unit of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons (CGRS). It follows the [Common EU Guidelines](#) for processing country of origin information (April 2008) and was drafted in accordance with applicable legal provisions. It aims to provide information for the processing of individual applications for international protection. It does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of applications for international protection.

This report was prepared within an allotted timeframe, using a wide range of carefully selected public information with a constant attention to crosschecking sources. While Cedoca has endeavoured to cover all aspects relevant to the subject of this COI report, the information provided is not necessarily exhaustive. The absence of a specific event, person or organisation from this report should not be taken to imply that the event did not take place or that the person or organisation does not exist. All sources are referenced.

Samenvatting

Recep Tayyip Erdoğan leidt Turkije sinds 2004 en is mettertijd een steeds populistischere, sociaal-conservatievere en autoritairdere koers gaan varen. Sinds een referendum over de Grondwet (2017) zijn de meeste uitvoerende en wetgevende machten naar het presidentschap overgeheveld. Veel *checks and balances* in de institutionele architectuur van Turkije zijn weggenomen.

In tegenstelling tot het absolute karakter van het presidentiële systeem is de maatschappij zelf diep verdeeld langs allerlei breuklijnen. Het vertrouwen en de tolerantie ten opzichte van als dissonant ervaren individuele burgers en groepen zijn stelselmatig aan het dalen. Er is een stijgend probleem van haatspraak en –criminaliteit.

Mensen die behoren tot seksuele en genderminderheden worden als afwijkend ervaren. Er is sprake van antipathie vanuit de samenleving en van een slecht sociaal klimaat voor hen. De meeste delen van Turkije zijn immers diep conservatief over deze thema's. Regelmatig zijn er druk bijgewoonde protestmarsen waarin de organisatoren en deelnemers oproepen om gezinnen, kinderen en toekomstige generaties te beschermen tegen wat ze propaganda of socio-cultureel terrorisme noemen. Universiteiten zijn geen open omgevingen meer voor hen. Ook de publieke sector voert een stigmatiserende agenda tegen seksuele en genderminderheden.

President Erdoğan zelf is de laatste jaren radicaler geworden over seksuele en genderminderheden. Hij heeft verklaard dat LGBTI-rechten geen mensenrechten zijn. Hierin wordt hij gevolgd door andere belangrijke pro-Erdoğan politici. Diyanet, het ministerie van Godsdienst, spoort moslims aan om het zogezegde kwaad van homoseksualiteit te bestrijden, terwijl de media de stigmatisering en het haatdiscours in de maatschappij versterken. De laatste jaren is er sprake van een stijging van het aantal geweldincidenten, gevallen van agressie en van discriminatie (arbeids- en woningmarkt, school- en zorginstellingen) tegen seksuele en genderminderheden. Vooral trans personen zijn regelmatig het doelwit van ernstige agressie (moord) en discriminatie. De stigmatisering door de samenleving heeft een negatieve impact op het leven en de mentale gezondheid van deze minderheden en heeft een angst gecreëerd in hun gemeenschappen.

Er zijn geen wetten die seks tussen mensen van hetzelfde geslacht verbieden of ander gedrag dat te maken heeft met seksuele of genderkenmerken expliciet strafbaar stellen. Wel worden soms vaag omschreven wettelijke voorzieningen over inbreuken tegen de openbare moraal, bescherming van het gezin of tegennatuurlijke seksuele handelingen ingeroepen als wettelijke basis om gevallen van politiegeweld en van discriminatie te verantwoorden. Bovendien lekt de regering de laatste jaren regelmatig wetsvoorstellen die de rechten van seksuele en genderminderheden bedreigen. Deze zijn vooralsnog niet in voege getreden.

Voor alle minderheden in Turkije die agressie en discriminatie vrezen zijn de beschermingsmogelijkheden door de veiligheidsdiensten en het gerecht beperkt te noemen. Niet alleen de democratie is in een staat van crisis verzeild maar er is sprake van een erosie van de rechtsstaat, de basisvrijheden en de burgerlijke vrijheden. Turkije beschikt over een wettelijk kader dat basisprovisies bevat voor de burger- en grondrechten maar de praktijk ervan is niet in lijn met de internationale standaarden. Een aantal verordeningen die de basisrechten tijdelijk, voor de duur van de noodtoestand (2016-2018), moesten inperken zijn permanent geworden.

Er is geen specifieke wetgeving voorhanden die bescherming voorziet tegen misdrijven en discriminatie op grond van seksuele geaardheid of genderidentiteit. Bijgevolg is er geen jurisprudentie ontwikkeld tegen deze specifieke vormen van (haat)criminaliteit. Er is geen wetgeving die een huwelijk, een geregistreerd partnerschap of wettelijk samenwonen mogelijk maakt voor koppels van hetzelfde geslacht. Trans personen kunnen hun naam en genderidentiteit laten wijzigen.

Berichten over politieoptredens tegen seksuele en genderminderheden gaan hoofdzakelijk over gewelddadige interventies en willekeurige arrestaties in het kader van de sinds 2015 verboden manifestaties, optochten of protestacties. Er zijn ook sporadische berichten over geweld en willekeurige arrestaties van voornamelijk trans personen in de privésfeer. In beperkte gevallen onderneemt de politie actie om de rechten van slachtoffers van haatcriminaliteit tegen seksuele en genderminderheden te laten gelden. Er is sprake van een discriminatoire, beschuldigende houding van de politie die de verantwoordelijkheid voor de ondergane agressie bij het slachtoffer legt. Parketmagistraten zijn vaak niet bereid om daders van homofoob geweld te vervolgen. Op grond van artikel 29 van de Strafwet kunnen geweldplegers in aanmerking komen voor strafvermindering indien zij tot geweld zijn aangezet door een zogenoemde ongerechtvaardigde provocatie.

Slachtoffers van haatcriminaliteit hebben theoretisch recht op gratis juridische bijstand maar hierover is weinig informatie beschikbaar en de motivatie om deze bijstand te vragen aan het homofobe gerecht is laag. Verder is er sprake van een gestage uitholling van de slagkracht van de weinige burgermaatschappijorganisaties die juridische bijstand bieden aan seksuele en genderminderheden. Overheidsinstellingen, zoals de Human Rights and Equality Institution of de Ombudsdienst, nemen geen klachten van seksuele en genderminderheden in behandeling.

Organisaties uit de burgermaatschappij zijn in staat om allerlei hulp en informatie te bieden aan personen die hier om vragen, maar de laatste jaren vormen zij een doelwit van de overheid die hen er onder meer van beschuldigt buitenslands geld te ontvangen, westerse ideologieën te verspreiden of de nationale waarden te ondermijnen. Ze worden geconfronteerd met gerechtelijke pesterijen, bedreigingen, intimidatie, sluitingen en complexe auditprocedures.

Personen die tot de seksuele en genderminderheden behoren, proberen in de gegeven omstandigheden hun genderidentiteit en seksuele geaardheid doorgaans verborgen te houden. Enkel in een paar grote steden zijn er wijken waar zij wel open en zichtbaar kunnen leven. Maar, deze omgevingen worden conservatiever en geringer. Bovendien spelen er factoren als financiële middelen, kennisniveau, netwerk en mogelijkheden op de arbeids- en woningmarkt een rol bij de toegang tot deze specifieke omgevingen.

Summary

Recep Tayyip Erdoğan has led Turkey since 2004, gradually steering the country towards an increasingly populist, socially conservative and authoritarian course. Following a 2017 referendum on constitutional reform, most executive and legislative powers were transferred to the presidency. Many of the checks and balances within Turkey's institutional framework have been removed.

Turkish society is deeply divided along various fault lines. Trust and tolerance towards individuals and groups perceived as dissenting are declining systematically. Hate speech and hate crime are growing problems.

Members of sexual and gender minorities are perceived as deviant. There is widespread antipathy towards them within society, and they face a hostile social climate as most parts of Turkey are deeply conservative on these issues. Regular, well-attended protest marches are held, during which organisers and participants call for protection of families, children and future generations against what they term propaganda or socio-cultural terrorism. Universities are no longer welcoming environments for sexual and gender minorities. The public sector also pursues a stigmatising agenda against sexual and gender minorities.

In recent years, President Erdoğan himself has become more radical regarding sexual and gender minorities. He has stated that LGBTI rights are not human rights. Key pro-Erdoğan politicians have followed his lead on this issue. The Ministry of Religious Affairs (Diyanet) urges Muslims to combat the so-called evil of homosexuality, while the media reinforces stigmatisation and hate speech in society. There has been an increase in violent incidents and cases of aggression and discrimination against sexual and gender minorities in recent years, particularly in the labour and housing markets, schools and healthcare institutions. Trans people in particular are frequently the victims of serious violence (including murder) and discrimination. Stigmatisation by society negatively impacts the lives and mental health of members of these minorities, creating a climate of fear within their communities.

There are no laws that explicitly criminalise same-sex relations or other behaviour related to sexual or gender characteristics. However, vaguely defined legal provisions concerning offences against public morality, the protection of the family, or unnatural sexual acts are sometimes used to justify police violence and discrimination. Furthermore, in recent years, the government has regularly leaked draft legislation threatening the rights of sexual and gender minorities. These have not yet come into force.

The scope for protection offered by the security services and the courts is limited for all minorities in Turkey who fear aggression and discrimination. In addition to the crisis in democracy, there has been an erosion of the rule of law, as well as of fundamental freedoms and civil liberties.

Turkey's legal framework contains basic provisions for civil and fundamental rights, but its implementation is not in line with international standards. A number of regulations intended to temporarily restrict fundamental rights for the duration of the state of emergency (2016–2018) have become permanent.

There is no specific legislation in place to protect against crimes or discrimination based on sexual orientation or gender identity. Consequently, no case law has been developed in relation to these specific forms of hate crime. There is also no legislation enabling marriage, registered partnerships or legal cohabitation for same-sex couples. However, trans people can change their name and gender identity.

Reports of police action against sexual and gender minorities primarily relate to violent interventions and arbitrary arrests during demonstrations, pride marches and protests, all of which have been prohibited since 2015. There are also sporadic reports of violence and arbitrary arrests, primarily targeting trans individuals, in private settings. In a few cases, the police have taken action to enforce the rights of victims of hate crimes against sexual and gender minorities. The police often adopt a discriminatory and accusatory attitude, placing the responsibility for the aggression suffered on the victim. Prosecutors are often reluctant to prosecute perpetrators of homophobic violence. Under Article 29 of the Criminal Code, perpetrators of violence may be eligible for a reduced sentence if they were incited by what is deemed to be an unjustified provocation.

Although victims of hate crimes are entitled to free legal aid in theory, little information is available on this and there is little motivation to seek assistance from perceived homophobic courts. Furthermore, the effectiveness of the few civil society organisations that provide legal aid to sexual and gender minorities is steadily eroding. Government bodies such as the Human Rights and Equality Institution and the Ombudsman's Office do not handle complaints from these groups.

Civil society organisations can offer help and information to those who request it. However, in recent years, they have been targeted by the government, which accuses them of receiving foreign funding, spreading Western ideologies, and undermining national values, among other things. They have faced judicial harassment, threats, intimidation, closures and complex audit procedures.

Under the current circumstances, people belonging to sexual and gender minorities generally try to hide their gender identity and sexual orientation. There are only a few neighbourhoods in major cities

where they can live openly and visibly. However, these environments are becoming more conservative and fewer in number. Furthermore, access to these specific environments is affected by factors such as financial resources, level of education, social networks and opportunities in the labour and housing markets.

Inhoudstafel

Samenvatting	2
Summary	3
Lijst van afkortingen	7
Inleiding	9
1. Sociaal-politieke context	11
1.1. Algemene situatie van het land.....	11
1.2. Standpunt van de politieke actoren	12
1.3. Standpunt van de religieuze actoren	14
2. Juridisch en institutioneel kader	15
2.1. Wetgeving	15
2.1.1. Algemene wetgeving rond mensenrechten en basisvrijheden	15
2.1.2. Wetten die seksuele en genderminderheden strafbaar stellen.....	17
2.1.3. Wetten die rechten aan seksuele en genderminderheden toekennen	18
2.2. Houding van de veiligheidsdiensten.....	20
2.2.1. Ten opzichte van seksuele en genderminderheden.....	20
2.2.2. Ten opzichte van daders van geweld tegen seksuele en genderminderheden.....	21
2.3. Gerechtelijke acties.....	21
2.3.1. Tegen seksuele en genderminderheden	22
2.3.2. Tegen daders van geweld tegen seksuele en genderminderheden.....	22
2.4. Gratis juridische bijstand	24
2.5. Bijkomende toegangsmogelijkheden tot bescherming.....	24
3. Sociaal klimaat	25
3.1. Maatschappelijke houding	25
3.1.1. Sociale voorstellingen van seksuele en genderminderheden	25
3.1.2. Standpunt en rol van de media	26
3.1.3. Geweld en discriminatie tegen seksuele en genderminderheden	27
3.2. Zichtbaarheid	30
3.2.1. Ontmoetingsplaatsen	30
3.2.2. Burgermaatschappij.....	31
3.2.3. Vrije meningsuiting.....	33
Bibliografie	37

Lijst van afkortingen

AI	Amnesty International
AKP	Adalet ve Kalkınma Partisi
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
COI	<i>country of origin information</i>
DEM	Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
DFAT	Department of Foreign Affairs and Trade
DHKP-C	Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
EC	Europese Commissie
ECRI	European Commission against Racism and Discrimination
EHRM	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
EU	Europese Unie
FIDH	Federation for Human Rights
HRC	Human Rights Council
HRW	Human Rights Watch
HSK	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
IHD	İnsan Hakları Derneği/ Human Rights Association
lhbtq+	lesbisch, homoseksueel, bi+, transgender, intersekse en queer +
lgbt	lesbisch, gay/homoseksueel, biseksueel, transgender
LGBT	lesbian, gay, bisexual, transgender
lgbti	lesbisch, gay/homoseksueel, biseksueel, transgender, intersekse
LGBTI	lesbian, gay, bisexual, trans, intersex
LGBTIQ	lesbian, gay, bisexual, trans, intersex, queer
LGBTQI+	lesbian, gay, bisexual, transgender, queer/questioning, and intersex
LGBTQIA+	sexual and gender minorities, representing lesbian, gay, bisexual, transgender, queer/questioning, intersex, and asexual
ngo	niet-gouvernementele organisatie
OHCHR	United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights
OMCT	Organisation Mondiale Contre la Torture
OSAR	Organisation suisse d'aide aux réfugiés
PKK	Partiya Karkerên Kurdistanê
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
TIHEK	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

TIHV	Türkiye İnsan Hakları Vakfı /Human Rights Foundation of Turkey
TTM	Tarlabası Community Centre
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
USDoS	United States Department of State
VN	Verenigde Naties
YRP	Yeniden Refah Partisi

Inleiding

Dit onderzoek verzamelt informatie over de situatie van seksuele en genderminderheden in Turkije over een verslagperiode van vijf jaar, van 20 maart 2021 tot 30 maart 2026. Cedoca heeft het onderzoek afgesloten op 2 april 2026.

“Seksuele geaardheid en genderidentiteit zijn brede begrippen die ruimte bieden voor zelfidentificatie”, aldus de Vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, UNHCR). De seksuele geaardheid is “het vermogen van eenieder om zich emotioneel, affectief en seksueel sterk aangetrokken te voelen tot mensen van hetzelfde of het andere gender, of van meer dan één gender, en met hen intieme en seksuele relaties aan te gaan”. Het UNHCR stelt vast dat: “Tientallen jaren onderzoek heeft uitgewezen dat seksuele geaardheid kan variëren langs een glijdende schaal van uitsluitende en niet-uitsluitende aantrekking tot hetzelfde of het andere geslacht”. Genderidentiteit verwijst naar “eenieders diepgevoelde, persoonlijke beleving van zijn gender, die al dan niet overeen kan komen met het bij de geboorte meegekregen geslacht, met inbegrip van de persoonlijke beleving van het lichaam en andere genderuitingen, waaronder kleding, spraak en gedrag. [...] Genderidentiteit en de uitdrukking daarvan heeft vele vormen, waarbij sommige personen zichzelf noch als man, noch als vrouw zien, of als beide”.¹ Bij trans personen komt de genderidentiteit niet overeen met het toegekende geslacht.²

Deze COI Focus telt drie delen. Het eerste gedeelte onderzoekt de algemene politieke context en meer bepaald het standpunt van de politieke en religieuze autoriteiten over seksuele en genderminderheden. Het tweede gedeelte licht de wetgeving in het voor- of nadeel van seksuele en genderminderheden toe. Het beschrijft ook de gerechtelijke acties door de overheid, al dan niet volgens bestaande wettelijke bepalingen. Tot slot behandelt het derde gedeelte de situatie van de seksuele en genderminderheden in de samenleving. Enerzijds komen de socio-culturele percepties, het geweld tegen deze personen en de eventuele verschillen in de behandeling op socio-economisch vlak aan bod. Anderzijds belicht dit hoofdstuk aspecten van hun sociale leven zoals ontmoetingsplaatsen en/of verenigingen.

De terminologie waarmee seksuele en genderminderheden zichzelf benoemen en benoemd worden, kan per bron verschillen. Cedoca neemt in dit document, in de mate van het mogelijke, de terminologie van de bron over. De geraadpleegde bronnen gebruiken de volgende begrippen en afkortingen: lesbian, gay, bisexual, trans, intersex, queer (LGBTIQ); lesbian, gay, bisexual, trans, intersex (LGBTI); lesbisch, homoseksueel, bi-, transgender, intersekse, queer, + (lhbtqi+); lesbian, gay, bisexual, transgender (LGBT); lesbian, gay, bisexual, transgender, + (LGBT+); lesbian, gay, bisexual, transgender, queer/questioning, intersex, asexual, + (LGBTQIA+); lesbian, gay, bisexual, trans, queer, intersex, + (LGBTQI+).

Om te verwijzen naar lesbiennes, homo- en biseksuelen, trans en interseks personen gebruikt Cedoca in dit document zelf de algemene omschrijving seksuele en genderminderheden.

Cedoca baseerde zich voor dit onderzoek op informatie uit publiek beschikbare bronnen waaronder lokale en internationale media, zoals Bianet en De Standaard; internationale publicaties van niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en onderzoekcentra waaronder Amnesty International (AI), de Bertelsmann Stiftung, Freedom House, de Human Rights Association (İnsan Hakları Derneği, İHD), de Human Rights Foundation of Turkey (Türkiye İnsan Hakları Vakfı, TİHV), Human Rights Watch (HRW), ILGA Europe, de Organisation suisse d'aide aux réfugiés (OSAR) en Kaos GL. Cedoca heeft daarnaast gouvernementele bronnen geraadpleegd die *country of origin information* (COI) publiceren, waaronder

¹ UNHCR, 23/10/2012, pp. 130-131, [url](#)

² Cavaria, 25/09/2020, [url](#)

het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken (United States Department of State, USDoS), het Department of Foreign Affairs van de Australische overheid (DFAT) en het Nederlands ministerie van Buitenlandse Zaken. Ook rapporten van organisaties van de Europese Unie (EU) en van de Verenigde Naties (VN) zijn geraadpleegd.

1. Sociaal-politieke context

1.1. Algemene situatie van het land

Recep Tayyip Erdoğan is sinds 2004 de Turkse president. Het Australische DFAT schrijft in zijn *DFAT Country Information Report Türkiye* van 2025 dat hij zichzelf aanvankelijk als liberaal, hervormingsgezind en prowesters gepositioneerd heeft maar mettertijd steeds populistischer, sociaal-conservatiever en autoritairder geworden is. Zijn functie laat dit laatste intussen toe. Sinds een referendum in 2017 over de Grondwet zijn de meeste uitvoerende en wetgevende machten naar het presidentschap overgeheveld en zijn veel *checks and balances* in de institutionele architectuur van het land weggenomen. De president is staatshoofd, chef van de regering en hoofd van zijn partij (Justice and Development Party, Adalet ve Kalkınma Partisi, AKP). Zelfs dagelijkse administratieve bestuursmaatregelen zijn sinds het referendum een presidentszaak geworden. Gerechtig, leger, overheidsadministratie staan allemaal volledig onder controle van het presidentschap. Het parlement is een louter symbolische instelling geworden. In 2023 start president Erdoğan zijn derde ambtsperiode.³⁴

Volgens de Bertelsmann Stiftung (2024)⁵ is de Turkse maatschappij zelf, in tegenstelling tot het absolute karakter van het presidentiële systeem, diep verdeeld langs etnische, politieke en religieuze breuklijnen. Deze lijnen kunnen gesitueerd worden tussen Koerden en Turken; conservatieve nationalist en modernisten; soennitische islamisten en seculiere krachten; aanhangers en tegenstanders van president Erdoğan. Er is sprake van een ernstig en stijgend probleem van haatspraak en –criminaliteit vanuit de meerderheid tegen Koerden, christenen, protestanten, joden, Roma, Armeniërs en andere etnische, religieuze of andere minderheden, zoals seksuele en genderminderheden. Nog steeds volgens dit rapport blijft het vertrouwen en de tolerantie ten opzichte van als dissonant ervaren individuele burgers of groepen stelselmatig dalen.⁶

Na de lokale verkiezingen van 2019 zijn 48 verkozen burgemeesters van oppositiepartijen (onder meer de Koerdische burgemeesters van Diyarbakir, Van, Mardin en Kars) vervangen door regeringsgetrouwen (zogenoemde *kayyum*). Ook in 2024 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken opnieuw een aantal lokale verkiezingswinnaars in een aantal provincies en districten (van oppositiepartijen) genegeerd en vervangen door vertrouwenspersonen van de regering.⁷ De verkozen burgemeester van Kagizman is hierbij zelfs tot zes jaar cel veroordeeld voor lidmaatschap van een gewapende terroristische organisatie.⁸

De Bertelsmann Stiftung (2024) stelt dat niet alleen de Turkse democratie in een staat van crisis verzeild is maar heeft het ook over een erosie van de rechtstaat, de basisvrijheden en de burgerlijke vrijheden. Deze bron voert hiervoor aan dat het voor oppositiegroepen intussen haast onmogelijk is geworden om nog op straat te komen, ook wanneer bijvoorbeeld algemene thema's als mensenrechtenschendingen, schade aan het milieu of de ontslagrondes bij ambtenaren aangeklaagd

³ DFAT, 16/05/2025, p. 5, [url](#)

⁴ BTI, 19/03/2024, pp. 10, 12, [url](#)

⁵ Internationale ngo en not for profit instelling die onderzoek verricht naar sociale evoluties met het oog op een optimalisering van het ondernemersklimaat, de internationale samenwerking en het algemeen belang. De stichting analyseert tweejaarlijks de kwaliteit van de democratie, de markteconomie en het politieke beleid in 137 landen. De tweejaarlijkse Transformation Index van de Bertelsmann Stiftung analyseert transformatieprocessen naar democratie en markteconomie in internationaal perspectief en identificeert succesvolle strategieën voor vreedzame verandering. BTI, s.d., [url](#)

⁶ BTI, 19/03/2024, pp. 15, 18, [url](#)

⁷ AI, 29/04/2025, [url](#); BTI, 19/03/2024, p. 10, [url](#)

⁸ Bianet, 24/02/2025, [url](#)

worden. Er is sprake van een terugval van de rechten op vereniging en bijeenkomst, een stijging van repressieve maatregelen en het gebruik van geweld tegen vreedzame betogingen. Intussen zijn manifestaties naar aanleiding van de Peace Day, de International Women's Day en de Armenian Genocide Commemoration Day verboden. Veel mensenrechtenverdedigers zijn gedetineerd of gearresteerd en ngo's krijgen soms te maken met raids door de politie. Meer dan 90 % van de media staan onder strikte controle van de overheid, hetzelfde geldt voor de universiteiten waar zelfcensuur de regel is geworden.⁹

Volgens een bron van het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) zijn er in april 2024 tussen de 20.000 en 25.000 politieke gevangenen waaronder Koerden, vermeende Gülenisten, personen die betrokken zijn geweest bij de antiregeringsprotesten in 2013, mensenrechtenverdedigers, kritische journalisten en linkse advocaten.¹⁰

In een rapport van de United Nations Human Rights Council (UNHRC) is er voor de gedetineerde politieke dissidenten, rechters, parketmagistraten, journalisten, mensenrechtenverdedigers en andere dissidente stemmen sprake van lange periodes van voorarrest of van detenties zonder beschuldiging. Mensenrechtenverdedigers die gearresteerd zijn terwijl ze hun wettelijk recht van samenkomen of vereniging uitgeoefend hebben, kunnen tijdens hun detentie te maken krijgen met bedreigingen, fysiek geweld, mishandeling en foltering.¹¹

Behalve een crisis in de democratie en van de rechtsstaat, zien internationale observatoren ten slotte een economische crisis opdoemen, gedreven door een hoge inflatie en structurele onevenwichten binnen de economie. In 2024 heeft Turkije te maken gehad met een algemene inflatiecrisis van 44 % en een inflatie van de voedselprijzen van 43 %. In 2025 is de minister van Financiën Mehmet Şimşek twee jaar in functie. Volgens een Pools onderzoeksbureau is de Turkse economie anno 2025 onder zijn leiding geleidelijk aan hersteld van een langdurige crisis, gekenmerkt door een waardevermindering van de lira, hoge inflatie en afhankelijkheid van buitenlandse financiering.¹²

1.2. Standpunt van de politieke actoren

Volgens een COI-compilatiebericht over LGBTIQ-personen in Turkije van OSAR (2023) is president Recep Tayyip Erdoğan de laatste jaren radicaler geworden tegenover seksuele en genderminderheden. Een bron van OSAR heeft het over zijn dehumaniserende en criminaliserende aanpak van de LGBTIQ-beweging.¹³

Ook andere bronnen bevestigen het negatieve mens- en wereldbeeld van de centrale figuur in het Turkse machtsbestel (zie 1.1.) als het gaat over seksuele en genderminderheden en thema's: zo wijst het Nederlands Algemeen ambtsbericht erop dat president Erdoğan tijdens de verslagperiode van het rapport (september 2023-februari 2025) meerdere malen verklaard heeft dat lhbtqi+-personen de gezinsstructuren zouden ondermijnen. Ook heeft hij hen als een plaag omschreven.¹⁴ In juni 2024 heeft Erdoğan de boodschap van LGBTI-bewegingen gelijkgesteld met het opleggen van fascisme. Volgens hem ondermijnt hun aanwezigheid in de maatschappij de familiestructuren en draagt ze bij tot het dalen van de geboortegrade.¹⁵ In november 2024 heeft President Recep Tayyip Erdoğan op

⁹ BTI, 19/03/2024, pp. 9, 11, 43, [url](#)

¹⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, pp. 39-40, [url](#)

¹¹ UNHRC, 04/02/2025, pp. 3, 5, [url](#)

¹² BTI, 19/03/2024, p. 43, [url](#); AI, 29/04/2025, [url](#); Centre for Eastern Studies, 09/07/2025, [url](#)

¹³ OSAR, 23/01/2023, pp. 6-7, [url](#)

¹⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 83, [url](#)

¹⁵ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

een internationale ngo-beurs verklaard dat LGBTI-rechten geen mensenrechten zijn en heeft hij de positie van de regering herhaald, namelijk dat LGBTI een anti-familiestructuur is.¹⁶

Dunja Mijatovic, mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, heeft in juni 2021 een brief gericht aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie in Turkije waarin ze haar bezorgdheid uit over de duidelijke verhoging van de haatspraak en de verspreiding van homofobe uitspraken door politici en opiniemakers in het land. Ze doelt niet alleen op de president maar ook op andere hoge regeringsverantwoordelijken en ambtenaren. Volgens de brief omschrijven deze gezagsdragers LGBTIQ-personen geregeld als perversen en als bedreigingen tegen de waarden van de familie, de religie en de tradities van de natie. Volgens Mijatovic hebben hun uitspraken tot gevolg gehad dat LGBTIQ-personen door de Turkse samenleving verantwoordelijk geacht zijn voor de uitbraak van de wereldwijde COVID-19-pandemie.¹⁷

In maart 2022 heeft een parlamentslid (Süleyman Soylu) LGBT-organisaties (zie 3.2.3.) zelfs in verband gebracht met militante oppositiebewegingen zoals de Gülenbeweging, de PKK en de DHKP-C die allen in het buitenland geworteld zijn.¹⁸

In 2022 schrijven zowel de Europese Commissie (EC) als Freedom House dat er sprake is van een verhoging van de haattaal en vernederingscampagnes tegenover LGBTIQ-personen door vertegenwoordigers van de Turkse staat, verkozenen of benoemden en de media (zie 3.1.2.).¹⁹ Tijdens de parlamentsverkiezingen van 2023 hebben extreemrechtse kandidaten succesvolle campagnes neergezet met expliciete homofobe agenda's. En ook doorheen 2024 hebben topverantwoordelijken van de overheid zich frequent van homofobe haatspraak bediend.²⁰ Volgens de EC (*Türkiye 2022 Report*) is er een stijging merkbaar van haatspraak en van vernederingscampagnes tegen LGBTIQ-personen, vooral door beleidsdragers, politici, en mediastemmen (zie 3.2.2.).²¹ In het rapport van 2025 schrijft de EC dat de discriminatoire retoriek van deze functionarissen gebleven is.²²

In januari 2024 heeft de Turkse mensenrechtenorganisatie İHD een strafklacht ingediend tegen Fatih Erbakan, voorzitter van de islamistische en ultraconservatieve Yeni Welfare Party (YRP), omwille van een video waarin hij aanzet tot haat en discriminatie tegen seksuele en genderminderheden.²³ In maart 2024 heeft Erbakan aangekondigd zeventien LGBTI-verenigingen te sluiten als preventie voor wat hij LGBTI-perversie noemt.²⁴ Volgens het zogenoemde 24-punten gemeentelijk moraalplan van deze partij (naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2024) zal het zogenoemde LGBTI-project heel doeltreffend bekampt worden. De YRP is bij deze verkiezingen de derde grootste partij geworden, met overwinningen in 65 gemeentes.²⁵

In november 2024 heeft het ministerie voor Familie en Sociale Zaken een zogenoemde Raad voor de Bescherming en Versterking van de Familie georganiseerd waarbij verschillende verantwoordelijken anti-LGBTI-verklaringen afgelegd hebben. De minister van Binnenlandse Zaken heeft gesproken over afgeweken mensen en heeft hen de grootste bedreiging voor de familie genoemd. De Voorzitter van religieuze zaken heeft LGBTI-rechten als een geperverteerd begrip omschreven.²⁶

---

¹⁶ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

¹⁷ OSAR, 23/01/2023, p. 6, [url](#)

¹⁸ OBS, 06/2022, pp. 12-13, [url](#)

¹⁹ OSAR, 23/01/2023, p. 6, [url](#)

²⁰ Freedom House, 02/2025, [url](#)

²¹ OSAR, 23/01/2023, pp. 6-7, [url](#)

²² EC, 04/11/2025, p. 40, [url](#)

²³ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

²⁴ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

²⁵ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

²⁶ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

In een rapport van de European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) (2025) worden de uitspraken van bepaalde politici omschreven als haatspraak. Zo is er de volgende uitspraak van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken: "You know, when they say LGBT+Q, it also includes the marriage of animals and humans".²⁷

Ook volgens het Nederlands Algemeen ambtsbericht zijn (niet alleen de president) maar de Turkse overheid én de Turkse autoriteiten zich tussen september 2023 en februari 2025 negatief blijven uiten over lhbtq+-personen. Zo omschrijven zij hen onder meer als een gevaar voor de Turkse samenleving en het gezin.²⁸ Toch merkt dit rapport op dat er individuele parlementsleden van de Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), Halkların Demokratik Partisi (DEM) en de Türkiye İşçi Partisi (TİP) zijn die wel soms schendingen van lhbtq+-rechten in het parlement op de agenda proberen te brengen. Deze partijen voeren evenwel geen coherent beleid ten aanzien van lhbtq+-personen.²⁹

In de gegeven omstandigheden zijn er nauwelijks seksuele en genderminderheden bekend die politiek actief zijn. Volgens een rapport van het Committee on the Elimination of Discrimination against Women van de VN (CEDAW, 2022) heersen er in Turkije structurele obstakels die lbtv-vrouwen uitsluiten van het publieke en politieke leven.³⁰ Ook Freedom House (2025) merkt op dat LGBT+-personen de facto met obstakels te maken hebben wat betreft hun deelname aan de politiek. Ze blijven ondervertegenwoordigd in de politie en in hoge functies bij de regering. Slechts een handvol LGBT+-kandidaten nemen deel aan de verkiezingen.³¹

In 2024 heeft İrfan Degirmenci, al 25 jaar een bekende nieuwslezer, zich geout en zich ook kandidaat gesteld voor de burgemeestersverkiezingen van Ankara (voor de Workers' Party of Turkey, TIP). Hoewel hij verloren heeft, is hij politiek actief gebleven.³² Tijdens de festiviteiten naar aanleiding van het Koerdische nieuwjaar (*nowruz*) hebben activisten en politici van DEM de lgbti-deelnemers beschermd tegen andere, agressieve aanwezigen.³³

1.3. Standpunt van de religieuze actoren

Diyanet is het Turkse overheidsorgaan dat instaat voor religieuze zaken en kan omschreven worden als het ministerie van Godsdienst. Het staat in voor alles wat te maken heeft met de religieuze beleving van de Turken, van de aanstelling van imams tot de richtlijnen voor de vrijdagspreeken.³⁴ Op 24 april 2020 heeft een hoge overheidsfunctionaris van Diyanet homoseksualiteit en mensen in relaties buiten het huwelijk de schuld gegeven van de verspreiding van hiv, en heeft hij zijn volgelingen in een vrijdagpreek aangespoord om dit zagezegde kwaad te bestrijden.³⁵ In 2023 heeft het hoofd van Diyanet de schuld voor de aardbeving van 2023 gelegd bij LGBTQIA+-personen die de toorn van god zouden hebben opgeroepen.³⁶ Het jaar daarop heeft Diyanet een strategisch vierjarenplan aangekondigd waarin LGBTI-identiteiten als afwijkende ideologieën omschreven worden die de familie bedreigen. Er is een budget van 54.000 euro voorzien om een campagne te sponsoren tegen seksuele en genderminderheden en activiteiten die hun agenda promoten.³⁷

²⁷ ECRI, 12/06/2025, p. 18, [url](#)

²⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 83, [url](#)

²⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 85, [url](#)

³⁰ CEDAW, 12/07/2022, p. 12, [url](#)

³¹ Freedom House, 02/2025, [url](#)

³² DW, 07/04/2025, [url](#)

³³ Bianet, 23/03/2026, [url](#)

³⁴ De Standaard, 23/04/2016, [url](#)

³⁵ AI, 16/05/2020, [url](#)

³⁶ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

³⁷ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

In juni 2024 heeft President Erdoğan een nieuw schoolcurriculum ingevoerd dat veel meer aandacht heeft voor familiewaarden en de morele orde. Leerkrachtenvakbonden hebben hiertegen geprotesteerd en hebben het over de islamisering van het onderwijs.³⁸ In juni 2025 heeft de voorzitter van de Vereniging van Religieuze Gezagsdragers in Turkije tijdens een workshop seksuele en genderminderheden aangevallen, alsook ideeën rond gendergelijkheid.³⁹

2. Juridisch en institutioneel kader

2.1. Wetgeving

2.1.1. Algemene wetgeving rond mensenrechten en basisvrijheden

Artikel 10 van de Grondwet stelt dat iedereen gelijk is voor de wet, zonder onderscheid naar taal, ras, huidskleur, geslacht, politieke overtuiging, filosofische opvatting, religie of sekte, of welke andere grond dan ook.⁴⁰ Een verwijzing naar het concept gender in de kantlijn⁴¹ bij dit grondwetsartikel vormt de wettelijke basis voor de bescherming van LGBTQI+-personen, aldus de Turkse autoriteiten geciteerd in het jaarlijkse mensenrechtenrapport van het Amerikaanse USDoS.⁴²

De Turkse Grondwet bevat verder nog een aantal andere waarborgen voor de bescherming van de fundamentele mensenrechten, waaronder de vrijheid van meningsuiting, vereniging, organisatie en godsdienst. Maar in het kader van de noodtoestand (2016-2018) hebben een groot aantal uitzonderlijke verordeningen deze basisrechten ingeperkt omwille van de bescherming van de openbare orde en de nationale veiligheid. Bovendien zijn deze verordeningen nog steeds van kracht nadat ze in 2018 permanent geworden zijn via Wet nr. 7145. Tijdens een sessie van de UNHRC heeft het Committee against Torture hierover haar bezorgdheid geuit.⁴³

Turkije heeft de Europese Conventie voor de Preventie tegen Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing onderschreven, inclusief de bijhorende protocollen, alsook de Europese Conventie voor de Bescherming van de Mensenrechten en de Basisvrijheden. Hierdoor kunnen individuele Turkse onderdanen relevante zaken finaal aan het Europees Hof voor de Mensenrechten (EHRM) voorleggen. Het land dient zich naderhand aan de beslissingen van dit hof te houden.⁴⁴ Maar volgens de EC (2025) heeft Turkije bepaalde uitspraken van het EHRM en de daarmee samenhangende arresten van zijn eigen Grondwettelijk Hof nooit geïmplementeerd. Het land boekt geen vooruitgang meer bij het afstemmen van zijn wetgeving inzake mensenrechten en de implementatie ervan op de EHRM-jurisprudentie. Volgens de EC (2025) moet Turkije systematische problemen aanpakken zoals de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht (zie infra), het mechanisme voor rechterlijke toetsing (zie infra), het gebruik van buitensporig geweld door de

³⁸ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

³⁹ ILGA Europe, 02/2026, p. 2, [url](#)

⁴⁰ *Constitute, Turkey 1982 (rev 2017)*, s.d., [url](#)

⁴¹ Bij artikel 10 van de Grondwet (over ieders gelijkheid voor de wet, zie supra) wordt in de kantlijn als één van de motieven officieel en expliciet de "gelijkheid ongeacht gender" aangehaald. *Constitute, Turkey 1982 (rev 2017)*, s.d., [url](#)

⁴² USDoS, 24/04/2024, p. 76, [url](#)

⁴³ DFAT, 16/05/2025, p. 9, [url](#); UNHRC, 04/02/2025, p. 2, [url](#); IHD, 01/08/2018, [url](#)

⁴⁴ DFAT, 16/05/2025, p. 10, [url](#)

veiligheidsdiensten (zie infra), ongerechtvaardigde detentie, het recht op een eerlijk proces, het recht op vrijheid en veiligheid (zie infra), en de vrijheid van vergadering en vereniging (zie infra).⁴⁵

Turkije heeft verder een aantal VN-mensenrechtenconventies onderschreven zoals de Convention against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT, 1988 en protocol in 1988); de International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) in 2000 (bijhorend protocol in 2004); het Second Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights, aiming at the abolition of the death penalty (toetreding in 2006). Artikel 90 van de Grondwet stelt bovendien dat deze internationale overeenkomsten rechtsgeldig zijn en niet kunnen aangevochten worden in het Turkse Grondwettelijk Hof.⁴⁶

De Bertelsmann Stiftung (2024) bevestigt dat Turkije beschikt over een wettelijk kader dat basisprovisies voor de bescherming van de burger- en de grondrechten bevat, maar voegt hier aan toe dat de praktijk ervan niet in lijn is met de internationale standaarden. De mensen-, grond- én burgerrechten zijn volgens dit rapport in de periode 2022-2024 verslechterd. Er is sprake van een falen en een gebrek aan politieke wil om de bestaande provisijs voor de bescherming van al deze rechten te implementeren.⁴⁷ Tijdens de hierboven geciteerde sessie van de UNHRC (april-mei 2025) heeft het Turkije-landenteam van de VN het land dan ook uitgenodigd om haar wetgeving in verband met de vrijheid van meningsuiting, expressie, vergadering en vereniging (zie infra) allemaal in lijn te brengen met de internationale instrumenten.⁴⁸

In maart 2021 heeft Turkije zich als eerste (en enige) land teruggetrokken uit de Conventie van Istanboel⁴⁹. Hiervoor heeft het verwezen naar de, volgens Turkije, te inclusieve aanpak van de begrippen seksuele geaardheid en genderidentiteit in deze conventie. Volgens de Turkse regering zouden de verwijzingen naar seksuele geaardheid en genderidentiteit leiden tot een normalisering van homoseksualiteit, wat niet compatibel is met de sociale en familiale waarden van Turkije. Nog volgens de regering zou de Conventie van Istanboel het aantal scheidingen doen stijgen en families doen verdwijnen.⁵⁰

Het beleid ten opzichte van burgermaatschappijorganisaties (zie verder 3.2.3.) in Turkije is gereguleerd door de Wet over de organisaties en stichtingen (2004) en het Burgerlijk Wetboek (1926). Artikel 33 van de Grondwet garandeert het recht om verenigingen op te richten maar laat ruimte voor restricties hierop op basis van nationale veiligheidsgronden (zie supra). Burgermaatschappijorganisaties moeten rekening houden met wetgeving rond witwaspraktijken en het financieren van terrorisme, wat in sommige gevallen problemen met zich mee brengt om buitenlandse fondsen te innen. Ze krijgen regelmatig te maken met audits (zie 3.2.3.).⁵¹

Volgens de Bertelsmann Stiftung (2024) wordt de antiterrorismewetgeving geïnstrumentaliseerd om ngo's en burgermaatschappijorganisaties het zwijgen op te leggen. Ngo's worden niet geraadpleegd bij het opmaken van wetgeving. In het algemeen is de burgermaatschappijcultuur zwak en uitgesloten van de politieke scène.⁵²

⁴⁵ EC, 04/11/2025, pp. 31-32, [url](#)

⁴⁶ OHCHR, s.d., [url](#); DFAT, 16/05/2025, p. 9, [url](#)

⁴⁷ BTI, 19/03/2024, p. 14, [url](#)

⁴⁸ UNHRC, 04/02/2025, p. 2, [url](#)

⁴⁹ Officieel het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, Council of Europe (CoE), s.d., [url](#)

⁵⁰ OSAR, 23/01/2023, p. 5, [url](#); DFAT, 16/05/2025, p. 29, [url](#); UNHRC, 04/02/2025, p. 1, [url](#)

⁵¹ EC, 04/11/2025, p. 21, [url](#); DFAT, 16/05/2025, pp. 27-28, [url](#)

⁵² BTI, 19/03/2024, p. 17, [url](#)

Volgens de TĪHV en de mensenrechtenvereniging IHD zijn er in de eerste elf maanden van 2024 minstens 76 (bestuurs-)leden van mensenrechtenorganisaties in hechtenis genomen en 22 gevangengezet.⁵³ Volgens het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) worden ook familielieden van mensenrechtenverdedigers benadeeld door de Turkse autoriteiten, in de zin dat ze worden tegengewerkt in hun streven om ambtenaar, academicus of arts te worden. Sommige familielieden van gevangenen mensenrechtenverdedigers worden gedwongen om als informant te fungeren.⁵⁴

2.1.2. Wetten die seksuele en genderminderheden strafbaar stellen

Er zijn geen wetten die seks tussen mensen van hetzelfde geslacht, of ander gedrag dat te maken heeft met seksuele of genderkenmerken expliciet verbieden of strafbaar stellen.⁵⁵ Relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht zijn eveneens niet verboden bij wet.⁵⁶

Het is verboden voor LGBT+-personen om in het leger te dienen.⁵⁷ In het USDoS-mensenrechtenrapport over 2021 staat bovendien dat er vaak bepaalde wettelijke voorzieningen over inbreuken tegen de openbare moraal, bescherming van het gezin of tegennatuurlijke seksuele handelingen ingeroepen worden als wettelijke basis om gevallen van politiegeweld tegen LGBTQIA+-personen (zie 2.1.1. en 3.2.3.) en van discriminatie door werkgevers (zie 3.1.3.) te verantwoorden.⁵⁸

Volgens het DFAT (2025) heeft de politie al gebruik gemaakt van de regelgeving rond vergunningen om LGBTQIA+-ontmoetingsplaatsen (zie 3.2.1.) te sluiten of om de aanwezigen lastig te vallen. Dit rapport wijst er nog op dat de politie soms ook gebruik maakt van de verkeerswetgeving om transgenders in de openbare ruimte te pesten of zelfs af te persen. Ook volgens dit rapport maken werkgevers van allerlei regels gebruik om LGBTQIA+-werknemers (vooral dan trans vrouwen) te discrimineren. Zo zijn er hiervoor reglementen die het vage begrip onkuisheid op de werkvloer strafbaar maken. De Turkse arbeidswetgeving laat een ontslag van een overheidsbediende toe wanneer er sprake is van een zogezegd schandelijk en gênant gedrag dat iemand ongeschikt zou maken voor de functie van een ambtenaar.⁵⁹

Sinds enkele jaren laat de Turkse regering regelmatig (2022, 2025) in de pers wetsvoorstellen van het Burgerlijk Wetboek en van de Strafwet lekken die de rechten van LGBT-personen bedreigen, voorlopig zonder dat deze door het parlement zijn goedgekeurd.⁶⁰ In februari 2026 laat het ministerie van Justitie opnieuw weten dat er nog steeds aan de wijzigingen gewerkt wordt. De voorgestelde wijzigingen houden een gevangenisstraf van één tot drie jaar in voor wie publiekelijk gedrag promoot, prijst of aanmoedigt dat als strijdig met de openbare zeden wordt beschouwd.⁶¹

Nog volgens de voorstellen moet de minimumleeftijd voor geslachtsbevestigende operaties verhoogd worden van 18 naar 25 jaar. Wie zo'n operatie wil ondergaan zal voorafgaandelijke toestemming van een rechter moeten krijgen. Om de medische noodzaak van een geslachtsbevestigende operatie aan te tonen is hierbij een officieel medisch rapport nodig. Hierover stellen de voorstellen tot wetswijziging dat dit medische rapport voortaan pas zal kunnen worden afgegeven na vier afzonderlijke

⁵³ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 26, [url](#)

⁵⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 27, [url](#)

⁵⁵ USDoS, 24/04/2024, p. 74, [url](#)

⁵⁶ Freedom House, 02/2025, [url](#)

⁵⁷ Freedom House, 02/2025, [url](#); OSAR, 23/01/2023, p. 4, [url](#)

⁵⁸ USDoS, 01/04/2022, p. 85, [url](#)

⁵⁹ DFAT, 16/05/2025, pp. 30-31, [url](#)

⁶⁰ OSAR, 23/01/2023, p. 5, [url](#); HRW, 29/10/2025, [url](#)

⁶¹ Bianet, 18/02/2026, [url](#)

psychiatrische evaluaties, uitgevoerd met tussenpozen van drie maanden in een door het ministerie van Volksgezondheid aangewezen ziekenhuis.⁶²

Op het uitvoeren van niet-toegelaten operaties zullen, volgens de voorstellen, gevangenisstraffen van drie tot zeven jaar staan, plus een boete. Deze straffen zullen verdubbeld worden als de ingrepen worden uitgevoerd bij minderjarigen of door onbevoegde behandelaars. Wie een geslachtsbevestigende operatie ondergaat in strijd met deze bepalingen zou eveneens zelf een gevangenisstraf riskeren van één tot drie jaar.⁶³

Ten slotte stelt één van de voorgestelde wetwijzigingen dat homoseksuele stellen die een (symbolische) verlofings- of huwelijksceremonie houden, een gevangenisstraf zullen riskeren van één tot zes maanden tot vier jaar.⁶⁴

Hoewel de wetwijziging niet is doorgevoerd, heeft de minister van Gezondheid in juni 2025 een omzendbrief verspreid naar de provinciale gezondheidsautoriteiten waarin sprake is van een verplichte minimumleeftijd van 21 jaar voor de toegang tot hormoonbehandeling in de context van geslachtsverandering.⁶⁵

2.1.3. Wetten die rechten aan seksuele en genderminderheden toekennen

Behalve de vermelding in de kantlijn van de Grondwet bij artikel 10 (zie 2.1.1.) zijn er in Turkije nauwelijks wetten die expliciet rechten of bescherming toekennen aan seksuele en genderminderheden. Volgens de EC is er anno 2025 een blijvend gebrek aan bescherming van de fundamentele mensenrechten voor LGBTIQ-personen.⁶⁶ Volgens OSAR (2023) is in de Strafwet geen enkele bescherming voorzien tegen misdrijven gepleegd op grond van seksuele geaardheid of genderidentiteit. Ook gevallen van haatspraak en –criminaliteit kunnen, volgens dit rapport, juridisch niet rechtstreeks in verband gebracht worden met de seksuele oriëntering of genderidentiteit van een slachtoffer. Een bron in het OSAR-rapport (Kaos GL⁶⁷) wijst er nog op dat er bijgevolg nooit jurisprudentie ontwikkeld is in verband met bescherming van LGBTIQ-personen tegen deze vormen van criminaliteit.⁶⁸

Het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) schrijft eveneens dat er in de Turkse wet- en regelgeving geen specifieke verwijzingen te vinden zijn naar de bescherming van lhbtq+-rechten.⁶⁹ Ook volgens het DFAT (2025) is er geen specifieke wetgeving die haatmisdaden tegen LGBTQIA-personen verbiedt.⁷⁰

Wat betreft haatspraak en –criminaliteit voorziet de wet drie jaar gevangenisstraf voor daders van haatspraak of schadelijke handelingen die verband houden met taal, ras, nationaliteit, huidskleur, geslacht, handicap, politieke opinies, filosofische overtuigingen, religie of sektarische verschillen. Volgens mensenrechtenorganisaties, waarnaar het USDoS-rapport over 2023 verwijst, wordt deze wet

---

⁶² Bianet, 18/02/2026, [url](#)

⁶³ Bianet, 18/02/2026, [url](#)

⁶⁴ Bianet, 18/02/2026, [url](#)

⁶⁵ ILGA Europe, 02/2026, p. 5, [url](#)

⁶⁶ EC, 04/11/2025, p. 34, [url](#)

⁶⁷ Kaos Gay and Lesbian Cultural Research and Solidarity Association (Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği) is een LGBTI-organisatie die in Turkije actief is sinds 1994: Kaos GL, s.d., [url](#)

⁶⁸ OSAR, 23/01/2023, p. 4, [url](#)

⁶⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 88, [url](#)

⁷⁰ DFAT, 16/05/2025, p. 30, [url](#)

eerder aangewend om de vrijheid van meningsuiting van leden van minderheidsgroepen te beperken (zie infra) dan om ze te beschermen.⁷¹

De UNHRC (2025) heeft haar bezorgdheid geuit over gevallen van haatspraak en stelt dat Turkije daden van discriminatie, haatspraak en haatcriminaliteit onmiddellijk en doeltreffend zou moeten onderzoeken, vervolgen en bestraffen in de praktijk. Turkije zou hiertoe alomvattende wetgeving moeten aannemen die alle vormen van discriminatie verbiedt in zowel de publieke als de privésectoren en dit voor alle gronden zoals opgenomen in het ICCPR (zie 2.1.1.).⁷²

Ook Freedom House (2025) en ECRI (2025) stellen dat de Turkse wetgeving geen expliciete bescherming biedt tegen discriminatie op basis van seksuele geaardheid, genderidentiteit of geslachtskenmerken.⁷³ De Bertelsmann Stiftung (2024) en het DFAT (2025) schrijven dat er geen wettelijke bescherming is tegen discriminatie op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit in sociale instellingen, overheidskantoren of bedrijven.⁷⁴

In Turkije is er geen wetgeving die een homohuwelijk mogelijk maakt.⁷⁵ Voor LGBTIQ-koppels is het geregistreerd partnerschap of wettelijke samenwonen niet mogelijk. Adoptie is niet mogelijk binnen een homoseksuele relatie.⁷⁶ Koppels van hetzelfde geslacht hebben verder geen toegang tot bepaalde voordelen die heteroseksuele koppels hebben bij het pensioen, een erfenis, verzekering, sociale zekerheid en ze beschikken in principe niet over het recht om het lichaam van een overleden partner te zien.⁷⁷

Transgender personen kunnen, op basis van artikel 40 uit het Burgerlijk Wetboek, hun genderidentiteit wettelijk laten wijzigen maar hiervoor is voorafgaandelijk de toestemming nodig van een rechtbank op basis van een medisch rapport (een zogenoemd certificaat van transeksuele neigingen). Een wijziging van genderidentiteit kan wettelijk enkel op voorwaarde dat de betrokken persoon ongehuwd blijft en een geslachtsveranderende operatie ondergaan heeft. Sinds een beslissing door het Grondwettelijk Hof in 2018 is sterilisatie geen bijkomende voorwaarde meer om van de rechtbank toestemming voor een geslachtsveranderende operatie te krijgen.⁷⁸

In verband hiermee staat in het OSAR-rapport (2023) dat al in november 2022 een wetsvoorstel is ingediend dat een geslachtsverandering voor transgenders moeilijker moet maken (zie 2.1.2.). Volgens het wetsvoorstel van 2022 zou een chirurgische ingreep enkel mogelijk worden in geval van wat een medische noodzaak genoemd wordt.⁷⁹

Volgens bronnen van OSAR (2023) genieten transgenders het recht om van naam te veranderen, ongeacht het feit of iemand al dan niet een geslachtverandering heeft ondergaan. Het is dus mogelijk voor een transgender om zijn of haar naam wettelijk te veranderen op identiteitsdocumenten, maar hiervoor is wel een officiële aanvraag nodig voorzien van een geldige reden en een getuige.⁸⁰

De LGBT Equality Index is een ranglijst die inzichtelijk maakt hoe het wereldwijd gesteld is met de rechten en vrijheden van LGBT-personen. Deze ongedateerde index kijkt daarbij naar de desbetreffende wet- en regelgeving voor een gegeven land. Anno 2025 neemt Turkije van de in totaal

⁷¹ USDoS, 24/04/2024, p. 28, [url](#)

⁷² UNHRC, 04/02/2025, p. 3, [url](#)

⁷³ Freedom House, 02/2025, [url](#); ECRI, 12/06/2025, p. 18, [url](#)

⁷⁴ DFAT, 16/05/2025, p. 30, [url](#); BTI, 19/03/2024, p. 15, [url](#)

⁷⁵ DFAT, 16/05/2025, p. 30, [url](#); ECRI, 12/06/2025, p. 13, [url](#)

⁷⁶ OSAR, 23/01/2023, p. 5, [url](#)

⁷⁷ DFAT, 16/05/2025, p. 30, [url](#)

⁷⁸ DFAT, 16/05/2025, p. 30, [url](#); ECRI, 12/06/2025, p. 14, [url](#)

⁷⁹ OSAR, 23/01/2023, p. 5, [url](#)

⁸⁰ OSAR, 23/01/2023, p. 5, [url](#)

197 landen de 97ste plaats in.⁸¹ In 2026 is het land gezakt naar de 112de plaats.⁸² De Rainbow Index van ILGA-Europa meet het respect voor de basisrechten van LGBTI-personen in 49 Europese landen. In 2022 figureerde Turkije voor het derde opeenvolgende jaar op de voorlaatste plaats. In 2024 blijft het land op de 46ste plaats steken en in 2025 staat het land op plaats 47 (van de 49).⁸³

2.2. Houding van de veiligheidsdiensten

2.2.1. Ten opzichte van seksuele en genderminderheden

Volgens Freedom House (2022 en 2025) worden LGBT+-personen geconfronteerd met veralgemeende discriminatie, pesterijen en met geweld door de politie.⁸⁴

Berichten over politieoptredens tegen seksuele en genderminderheden gaan hoofdzakelijk over interventies tijdens manifestaties, optochten of protestacties (zie verder 3.2.3.). Niettemin zijn er berichten over politie-interventies in hun privésfeer. Het gaat hierbij over berichten over politiegeweld, willekeurige arrestaties of detenties, vooral dan van transgender personen. Zo heeft de politie in de zomer van 2025 een grootschalige operatie uitgevoerd tegen trans vrouwen in de wijk Beyoğlu in Istanboel. Ongeveer 30 vrouwen zijn uit verschillende delen van de wijk aangehouden en naar het politiebureau gebracht, waar ze ongeveer een uur zonder enige uitleg op de binnenplaats zijn vastgehouden.⁸⁵ In juli 2025 hebben de autoriteiten in Izmir opdracht gegeven tot de sluiting van 14 appartementen waar veel trans vrouwen wonen. Als officiële reden hiervoor hebben ze de strijd tegen prostitutie opgegeven. Eveneens onder het voorwendsel van de bestrijding van sekswerk zijn in augustus trans vrouwen in Diyarbakır geconfronteerd met een reeks uitzettingen. De politie heeft hen boetes opgelegd en hun woningen verzegeld.⁸⁶

In oktober 2024 beëindigde de politie een privéfeest in een LGBTI-bar in Istanboel, waarbij 30 aanwezigen werden gearresteerd, volgens ILGA Europe. Onder de gearresteerden waren twee LGBTI+-migranten die naar een gesloten centrum in Arnavutköy gebracht werden waar ze gefolterd en mishandeld zijn.⁸⁷ Volgens één (niet-bevestigde) lokale bron van de DFAT (2025) zetten de autoriteiten soms straatbendes in om LGBTQIA-personen te intimideren of uit een of andere buurt weg te jagen.⁸⁸

Ook in gevangenissen en detentiecentra kunnen de autoriteiten gebruik maken van excessief geweld. Het DFAT (2025) maakt melding van discriminatie, seksueel geweld en vernederingen van LGBTQIA-gevangenen. Dit rapport wijst erop dat LGBTQIA-gevangenen apart gehouden worden van de algemene gevangenisbevolking. Trans vrouwen worden in mannengevangenissen apart gehouden van cisgender mannelijke gevangenen.⁸⁹ Volgens Freedom House (2025) worden de Turkse autoriteiten er regelmatig van beschuldigd gevangenen te folteren en het gaat hierbij vooral over Koerden en LGBT-personen.⁹⁰

⁸¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 83, [url](#)

⁸² Equaldex, s.d., [url](#)

⁸³ ECRI, 12/06/2025, p. 12, [url](#); OSAR, 23/01/2023, p. 7, [url](#); ILGA Europe, s.d., [url](#)

⁸⁴ OSAR, 23/01/2023, p. 6, [url](#); Freedom House, 02/2025, [url](#)

⁸⁵ ILGA Europe, 02/2026, p. 7, [url](#)

⁸⁶ ILGA Europe, 02/2026, p. 6, [url](#)

⁸⁷ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

⁸⁸ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

⁸⁹ DFAT, 16/05/2025, p. 40, [url](#)

⁹⁰ Freedom House, 02/2025, [url](#)

2.2.2. Ten opzichte van daders van geweld tegen seksuele en genderminderheden

De autoriteiten hebben inspanningen gedaan om trainingen te organiseren aan verantwoordelijken binnen de veiligheidsdiensten over haatcriminaliteit.⁹¹ Maar, een contactpersoon van OSAR (2023) heeft verklaard dat de Turkse politie eerder de neiging heeft om schade te berokkenen aan LGBTIQ-personen dan hen te beschermen. In geval van een agressie weigert de politie soms om een klacht van een LGBTIQ-slachtoffer te registreren, wanneer deze niet bijgestaan wordt door een advocaat (zie verder 2.4.). OSAR heeft het over een discriminatoire, beschuldigende houding van de politie die de verantwoordelijkheid voor de ondergane agressie bij het slachtoffer legt.⁹²

AI wijst er nog op dat het KADES-alarmsysteem dat vrouwen in staat stelt om de dichtstbijzijnde veiligheidsdiensten op te roepen in geval van bedreiging niet beschikbaar is voor trans personen. Trans vrouwen zijn bij de autoriteiten immers niet als vrouwen geregistreerd.⁹³

Het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) verwijst naar een casus (opgevolgd door Kaos GL) van een lhbtq+-persoon die geprobeerd heeft om een homofoob geweldincident bij de politie te melden. De dienstdoende agent nam niet de moeite om de verklaringen van het slachtoffer zorgvuldig vast te leggen en een onvolledige aangifte was het gevolg. Het Algemeen ambtsbericht heeft verder nog weet van andere gevallen waar de politie geweigerd heeft om aangiftes van lhbtq+-personen in behandeling te nemen.⁹⁴

Ook volgens bronnen van het DFAT (2025) reageert de politie vaak met onverschilligheid of vijandigheid, zelfs in gevallen van ernstige agressie. Slechts in een beperkt aantal gevallen heeft de politie actie ondernomen om de rechten van LGBTQIA-slachtoffers te laten gelden.⁹⁵

2.3. Gerechtelijke acties

Volgens Freedom House (2025) zijn sinds 2016 duizenden rechters en parketmagistraten vervangen door regeringsgetrouwen. Hierdoor is de gerechtelijke onafhankelijkheid ernstig gecompromitteerd. Sinds Turkije een presidentieel systeem heeft aangenomen (zie 1.1.), wordt de Raad van Rechters en Magistraten (Hâkimler ve Savcılar Kurulu, HSK), die de gerechtelijke benoemingen en disciplinaire maatregelen controleert, niet langer door gerechtsmedewerkers maar door het parlement en de president benoemd. Het gevolg is dat parketmagistraten en rechters dikwijls de regeringslijn volgen. Rechters die tegen deze lijn ingaan, worden weggehaald en vervangen, terwijl de rechters die tegenstanders van Tayyip Erdoğan veroordelen, gepromoveerd worden.⁹⁶

Ook de Bertelsmann Stiftung (2024) schrijft dat een van de belangrijkste problemen van het gerecht het systemische gebrek aan onafhankelijkheid is. De uitvoerende macht oefent er een belangrijke controle op uit en komt dikwijls tussenbeide in gerechtelijke beslissingen. Bedoeling hiervan is om de oppositie het zwijgen op te leggen en dissidente stemmen op te sluiten. Rechtszaken tegen, intimidatie van en veroordelingen van advocaten die de rechten verdedigen van mensenrechtenactivisten en –organisaties blijven voorvallen (zie 3.2.2.). Het hele gerechtelijke apparaat is doordrongen van politieke benoemingen.⁹⁷

---

⁹¹ ECRI, 12/06/2025, p. 5, [url](#)

⁹² OSAR, 23/01/2023, p. 11, [url](#)

⁹³ OSAR, 23/01/2023, p. 11, [url](#)

⁹⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 88, [url](#)

⁹⁵ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

⁹⁶ Freedom House, 02/2025, [url](#)

⁹⁷ BTI, 19/03/2024, pp. 12-13, [url](#)

2.3.1. Tegen seksuele en genderminderheden

Het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) verwijst naar de onderzoeksbevindingen van de Turkse lhbtq+-rechtenorganisatie Kaos GL die geconcludeerd heeft dat homo- en transfobie wijdverbreid zijn onder politieagenten (zie infra), rechters, aanklagers, griffiers en advocaten. Het gevolg is, volgens Kaos GL, dat lhbtq+-personen, uitzonderingen daargelaten, niet als burgers worden beschouwd die ergens recht op hebben.⁹⁸

Nog volgens het Nederlandse rapport treedt de rechterlijke macht dan ook voortvarend op in zaken waarin de verdachte een lhbtq+-persoon is, maar langzaam in zaken waarin een lhbtq+-persoon het slachtoffer is.⁹⁹ Tegelijk stelt dit rapport dat het onduidelijk blijft of lhbtq+-personen onevenredig of discriminatoir bestraft worden voor het plegen van een algemeen delict.¹⁰⁰

2.3.2. Tegen daders van geweld tegen seksuele en genderminderheden

Volgens het CEDAW-rapport (2022) wordt weinig gerechtelijk onderzoek gevoerd naar gevallen van pesterijen op het werk, vooral dan tegen lesbiennes en biseksuele, trans en interseks vrouwen.¹⁰¹ In 2022 schrijft ILGA-Europe dat een aantal rechtszaken in verband met gevallen van anti-LGBTIQ agressie of moord steeds maar hangende blijven of geblokkeerd zijn. In sommige gevallen is dit al meer dan tien jaar zo.¹⁰² Voor de EC (2022) heeft de overheid geen doeltreffende vervolgingen ingesteld tegen gevallen van haatspraak en haatgeweld tegen LGBTIQ-persoon.¹⁰³ USDoS (2022) schrijft dat politie en parket dit soort zaken soms niet vervolgen.¹⁰⁴ ECRI (2025) merkt op dat er geen actieplan op poten is gezet om intolerantie en discriminatie van LGBTI-persoon aan te pakken of om vertegenwoordigers van de relevante overheidsinstellingen en LGBTI-organisaties hiertoe samen te brengen.¹⁰⁵ Volgens Freedom House (2025) onderzoekt het parket vermeende gevallen van foltering of mishandeling in detentie (zie infra) niet consistent.¹⁰⁶

Volgens het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) zijn parketmagistraten gewoon niet bereid om daders van homofoob geweld te vervolgen.¹⁰⁷ Een bron van dit rapport heeft geobserveerd dat rechtbanken gevallen van partnergeweld niet consistent behandelen. Zo worden alleen contactverboden toegekend indien er sprake is van partnergeweld bij heteroseksuele stellen; bij homoseksuele koppels worden geen contactverboden toegekend.¹⁰⁸

In sommige gevallen kunnen daders van geweld tegen seksuele en genderminderheden zelfs enigszins in bescherming worden genomen door Turkse wetgever en gerecht. Op grond van artikel 29 van de Strafwet kunnen geweldplegers immers in aanmerking komen voor strafvermindering indien zij tot geweld zijn aangezet door een zogenoemde ongerechtvaardigde provocatie.¹⁰⁹ Volgens het CEDAW-rapport uit 2022 heeft de werking van artikel 29 het seksistisch geweld tegen LGBTI-persoon verergerd en genieten de daders algemeen gesproken van straffeloosheid.¹¹⁰

⁹⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 88, [url](#)

⁹⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 88, [url](#)

¹⁰⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 88, [url](#)

¹⁰¹ OSAR, 23/01/2023, p. 10, [url](#)

¹⁰² OSAR, 23/01/2023, p. 10, [url](#)

¹⁰³ OSAR, 23/01/2023, p. 10, [url](#)

¹⁰⁴ OSAR, 23/01/2023, p. 11, [url](#)

¹⁰⁵ ECRI, 12/06/2025, p. 6, [url](#)

¹⁰⁶ Freedom House, 02/2025, [url](#)

¹⁰⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 88, [url](#); OSAR, 23/01/2023, p. 10, [url](#)

¹⁰⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 88, [url](#)

¹⁰⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, pp. 88-89, [url](#); OSAR, 23/01/2023, p. 11, [url](#)

¹¹⁰ OSAR, 23/01/2023, p. 5, [url](#)

Ook OSAR (2023) schrijft dat rechters in eerste aanleg en in beroep daadwerkelijk vaak het principe van de ongerechtvaardigde provocatie (artikel 29) toepassen om een strafvermindering te geven aan daders. Ze kunnen bijkomend wijzen op de zogezegde immorele natuur van de slachtoffers. OSAR wijst er verder nog op dat rechters zich soms op de Strafwet baseren om aan daders van geweld op LGBTIQ-personen een strafvermindering te gunnen omdat ze zich zogezegd goed, waardig en respectvol gedragen hebben tijdens het proces. Ook volgens dit rapport wordt zo een context van straffeloosheid in stand gehouden voor aanvallen op LGBTIQ-personen in het algemeen en transgenders die zich prostitueren in het bijzonder.¹¹¹

Volgens het USDoS (2024) voorziet het Turkse rechtssysteem niet in een snelle rechtsgang en vinden hoorzittingen vaak met tussenpozen van enkele maanden plaats, ondanks bepalingen in de Strafwet voor een ononderbroken procesvoering. Processen kunnen soms jaren na de aanklacht beginnen en de voorziene beroepsprocedures kunnen jaren duren voordat ze tot een conclusie komen. In zaken met LGBTIQ+-personen bekrachtigen de hoven van beroep steevast de initiële vonnissen geveld op basis van het zogezegde immorele karakter van het slachtoffer. Nog steeds volgens dit rapport is er sprake van een routineuze toepassing van artikel 29 om de straffen te verlagen van personen die LGBTIQ+-personen hebben vermoord of mishandeld.¹¹²

Het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) wijst er eveneens op dat artikel 29 vooral ingeroepen wordt voor moordzaken waarbij het slachtoffer een transgenderprostitutuee is. Dit rapport verduidelijkt nog dat plegers van homo- of transfobe haatmisdrijven en femicides op basis van artikel 29 strafvermindering kunnen krijgen omdat het begrip ongerechtvaardigde provocatie slechts vaag is gespecificeerd.¹¹³

In januari 2025 werd Mustafa Fidan tot een levenslange gevangenisstraf veroordeeld voor de moord op een trans vrouw (prostitutuee) in Alsancak, Izmir in januari 2023. In deze zaak zijn geen verzwarende omstandigheden in acht genomen (haatcriminaliteit), hoewel de advocaten van het slachtoffer hiervoor gepleit hebben.¹¹⁴

In het licht van bovenstaande vaststellingen stelt Dunja Mijatović, mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, in juni 2021 in een brief gericht aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie in Turkije dat veel haatcriminaliteit tegen trans personen niet wordt gemeld en dus geen voorwerp vormt van een gerechtelijk onderzoek.¹¹⁵

In het OSAR-rapport (2023) staat eveneens dat personeelsleden die met discriminatie geconfronteerd worden, er meestal voor kiezen om geen gebruik te maken van de kanalen om dit kenbaar te maken.¹¹⁶

En ook volgens het Nederlands Algemeen ambtsbericht hebben veel lhbtq+-personen weinig tot geen vertrouwen in de rechtsgang en ervaren ze een drempel om zich voor bescherming te wenden tot de Turkse autoriteiten. Zij vrezen in dat geval opnieuw te zullen worden gediscrimineerd, maar dan door de autoriteiten. Transgender personen die uit hun huurwoning weggepest worden initiëren bijvoorbeeld zelden een juridische procedure tegen de daders omdat zij weinig vertrouwen hebben in de rechtsgang.¹¹⁷

¹¹¹ OSAR, 23/01/2023, p. 11, [url](#)

¹¹² USDoS, 24/04/2024, pp. 15, 74-75, [url](#)

¹¹³ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, pp. 88-89, [url](#)

¹¹⁴ ILGA Europe, 02/2026, p. 1, [url](#)

¹¹⁵ OSAR, 23/01/2023, p. 10, [url](#)

¹¹⁶ OSAR, 23/01/2023, p. 9, [url](#)

¹¹⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, pp. 88-89, [url](#); OSAR, 23/01/2023, p. 10, [url](#)

2.4. Gratis juridische bijstand

In een rapport van Kaos GL (2023) over de toegang tot de rechtsgang voor LGBTI+-personen in Turkije staat dat LGBTI+-slachtoffers aangeven dat de kosten van administratieve en civiele rechtszaken, die de verliezende partij samen met de advocaatkosten aan de winnende partij moet betalen, hen ervan weerhouden om zich tot het gerecht te wenden. Het rapport van Kaos GL (2023) geeft in dit verband nog aan dat er sprake is van een gebrek aan informatie over het recht op de gratis juridische bijstand van het gerecht zelf (die door officieel aangeduide advocatenverenigingen wordt verstrekt). Bovendien stelt het rapport dat LGBTI+-slachtoffers vaak sceptisch staan tegenover deze gratis rechtsbijstand van de autoriteiten, onder andere vanwege problemen van communicatie, discriminatie en vooroordelen met de officieel aangeduide advocaten. Vooral voor LGBTI+-personen die voorheen al te maken hebben gehad met homofobie, neerbuigende opmerkingen en vernederende behandelingen door gerechtsmedewerkers is de motivatie om deze officiële rechtsbijstand aan te vragen laag. Volgens het rapport beschouwen ze deze gratis rechtsbijstand bijgevolg niet als een gunstige vorm van hulp.¹¹⁸

Volgens het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) kunnen lhbtqi+-personen, behalve op de wettelijk voorziene juridische bijstand, ook rekenen op de steun van de provinciale advocatenordes van Ankara, Diyarbakir, Istanboel, Izmir en Mersin. Tijdens de verslagperiode van het laatste Algemeen ambtsbericht (2023-2025) hebben zij zich actief ingezet voor de belangen van lhbtqi+-personen. Verder werken sommige beroepsgroepen, vakbonden en vrouwenrechtenorganisaties samen met de lhbtqi+-rechtenbeweging ten behoeve van individuele burgers (zie verder 3.2.2.).¹¹⁹

In Turkije zijn er anno 2023 wel maar vijftien burgermaatschappijorganisaties die juridische hulp aanbieden en zich – juridisch – inzetten voor LGBTI+-rechten. Ze beschikken zelfs niet allemaal over advocaten. Volgens Kaos GL is er sprake van een gestage uitholling en uiteindelijk de ontbinding van de alternatieve organisaties die beschikbaar zijn voor LGBTI+-personen die juridische bijstand zoeken (zie verder 3.2.2.).¹²⁰

2.5. Bijkomende toegangsmogelijkheden tot bescherming

Naast de wettelijke voorzieningen binnen de gewone rechtsgang zijn er in Turkije nog andere onafhankelijke instellingen waartoe zowel burgers als ngo's zich kunnen wenden en die eveneens waken over de bescherming van de mensenrechten.

Zo is er Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) of de Human Rights and Equality Institution of Turkey (HREIT) die als officiële instelling het werk van mensenrechtenverdedigers moet ondersteunen, samen moet werken met de burgermaatschappij en het bewustzijn rond de mensenrechten moet doen verhogen. Deze instelling is in 2016 opgericht op basis van Wet nr. 6701. De TİHEK heeft het mandaat om klachten in verband met discriminatie in ontvangst te nemen en te onderzoeken. Verder moet de instelling juridisch advies aan slachtoffers van discriminatie verlenen. Andere basisfuncties van deze instelling zijn monitoring, publiceren van onderzoek, aanbevelingen en opinies.¹²¹

De statuten van de TİHEK laten de organisatie echter niet toe rechtszaken in te leiden of – op eigen initiatief – deel te nemen aan rechtszaken. Bovendien heeft de TİHEK geen mandaat om zaken te behandelen op grond van seksuele geaardheid of genderidentiteit.¹²² Kaos GL schrijft in zijn rapport

¹¹⁸ Kaos GL, 11/2023, pp. 9, 16-17, [url](#)

¹¹⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 84, [url](#)

¹²⁰ Kaos GL, 11/2023, pp. 12, 16-17 [url](#)

¹²¹ ECRI, 12/06/2025, pp. 5-7, [url](#); DFAT, 16/05/2025, p. 10, [url](#)

¹²² ECRI, 12/06/2025, p. 58, [url](#)

dat de TIHEK dan ook systematisch de aanvragen van LGBTI-personen afwijst. Rechtszaken tegen deze afwijzingen worden steevast verworpen door de hiertoe bevoegde administratieve rechtbanken.¹²³

In 2012 heeft Turkije ook een Dienst van de Ombudspersoon opgericht die functioneert als een onafhankelijk mechanisme dat klachten behandelt over de openbare diensten (inclusief de ambtenarij, het gerecht en de veiligheidsdiensten). Deze instelling heeft het mandaat om klachten te onderzoeken in het licht van de bestaande wetgeving en de principes van eerlijkheid en mensenrechten. Echter, slechts 1 % van de klachten die deze dienst behandelt hebben met de mensenrechten te maken.¹²⁴ Daarom is deze dienst, volgens Kaos GL, voor LGBTI+-personen geen doeltreffende instantie, ook al omdat de beslissingen van de Ombudsdienst niet rechtsgeldig zijn en deze dienst niet de bevoegdheid heeft om sancties op te leggen.¹²⁵

Ook het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) schrijft dat overheidsinstanties als de TIHEK en de Ombudsdienst geen klachten van lhbtqi+-personen in behandeling nemen.¹²⁶

3. Sociaal klimaat

3.1. Maatschappelijke houding

3.1.1. Sociale voorstellingen van seksuele en genderminderheden

Ondanks het feit dat sommige recente studies, zoals deze van de Kadir Has Universiteit, aangeven dat de respondenten een tolerantere houding beginnen aan te nemen en vinden dat LGBTQIA+-personen gelijke rechten zouden moeten kunnen genieten, schrijft DFAT (2025) dat veel delen van Turkije diep conservatief blijven over LGBTQIA+-onderwerpen.¹²⁷

In Turkije vinden al jaren zogenoemde Grote Familiebijeenkomsten plaats. Deze nemen de vorm aan van druk bijgewoonde protestmarsen waarin de organisatoren en deelnemers oproepen om gezinnen, kinderen en toekomstige generaties te beschermen tegen wat ze lhbtqi+-propaganda of socio-cultureel terrorisme noemen.¹²⁸ In september 2022 heeft de overheid zo'n belangrijke anti-LGBTIQ-manifestatie door middel van politieagenten gefaciliteerd. Duizenden betogers hebben toen het verbod op zogenoemde LGBTIQ-propaganda en LGBTIQ-organisaties geëist.¹²⁹ Ook in 2025 zijn anti-LGBTIQ-demonstraties gehouden met toelating van de autoriteiten.¹³⁰

Het diep conservatieve mens- en wereldbeeld over deze onderwerpen wordt weerspiegeld in het beleid van de overheidsadministraties. In september 2023 heeft de minister van Onderwijs aangekondigd dat er een keuzevak in het officiële curriculum toegevoegd is genaamd het Gezin in de Turkse samenleving. Bedoeling ervan is om weerwerk te bieden tegen homoseksualiteit en LGBTI-modellen.¹³¹ In mei 2024 heeft het ministerie van Familie en Sociale Diensten een visiedocument en

¹²³ Kaos GL, 11/2023, pp. 13-14, [url](#)

¹²⁴ DFAT, 16/05/2025, p. 10, [url](#)

¹²⁵ Kaos GL, 11/2023, p. 14, [url](#)

¹²⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 88, [url](#)

¹²⁷ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

¹²⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 87, [url](#)

¹²⁹ OSAR, 23/01/2023, p. 8, [url](#)

¹³⁰ EC, 04/11/2025, p. 34, [url](#)

¹³¹ ECRI, 12/06/2025, p. 10, [url](#); DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

actieplan voorgesteld dat LGBTI-mensen karakteriseert als schadelijke trends en gewoontes die een bedreiging vormen voor het gezin. In april 2024 heeft het ministerie van Cultuur en Toerisme zijn steun voor een filmfestival in Istanboel ingetrokken, omdat er op dit festival enkele lgbtiq+-gerelateerde films getoond zouden worden. Ook in november 2024 en januari 2025 zijn (respectievelijk in Istanboel en Ankara) filmvertoningen met lgbtiq+-content verboden.¹³²

Ook universiteiten zijn niet automatisch open omgevingen voor seksuele en genderminderheden. In 2021 heeft het rectoraat van de Universiteit Boğaziçi de LGBTIA+ Studies Club van de universiteit gesloten omdat enkele studenten deelgenomen hadden aan protesten (zie 3.2.3).¹³³

In mei 2024 is een concert van een populaire Turkse groep afgeblazen op de Universiteit Gaziantep omdat de band, volgens een voorafgaande haatcampagne, LGBTI-rechten steunt.¹³⁴ In mei en juni 2024 hebben een aantal universiteiten (waaronder een staatsuniversiteit in Noord-Turkije als ook de Bolu Abant İzzet Baysal Universiteit en de Universiteit Ordu) de artseneed aangepast voor afgestudeerde studenten geneeskunde. De zin waarin stond dat een toetredende arts patiënten zou helpen ongeacht hun seksuele geaardheid, is weggehaald. De verantwoordelijke decaan beschouwde deze passage als lhbtq+-propaganda en immoreel en heeft eveneens een vergelijking met pedofilie getrokken.¹³⁵ In juli 2025 heeft de Hacettepe Universiteit de Hacettepe Queer Studies Club gesloten op beschuldiging van het houden van activiteiten die ingaan tegen de religieuze, nationale en sociale waarden en de sociale harmonie.¹³⁶

Dunja Mijatović, mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, wijst er in 2021 op dat de stigmatisering door de samenleving, waarvan LGBTIQ-persoon het slachtoffer zijn, een bijzonder negatieve impact heeft op het leven en de mentale gezondheid en dat ze een angst heeft gecreëerd in de gemeenschap.¹³⁷

3.1.2. Standpunt en rol van de media

De Hoge Raad voor Radio en Televisie (de officiële mediaregulator, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, RTÜK) heeft in 2022 in de context van een massabetoging tegen LGBTIQ-propaganda en -organisaties een filmpje verspreid waarin LGBTIQ-persoon als een virus neergezet worden.¹³⁸ Ook in 2023 heeft RTÜK in de media het aankondigingsfilmpje (of zogenoemde officiële bekendmaking) verspreid voor de Grote Familiebijeenkomst tegen lhbtq+-persoon en -waarden. Volgens het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) hebben lhbtq+-activisten hier aanstoot aan genomen omdat ze vinden dat een overheidsorgaan zich op die manier schuldig maakt aan de verspreiding van een haatboodschap. Op 12 september 2023 hebben zij zich naar het regionale kantoor van RTÜK in Izmir begeven om te protesteren, maar ze zijn door de politie tegengehouden. Hierbij heeft de politie tien activisten opgepakt. Ze zijn op dezelfde dag vrijgelaten zonder duidelijkheid over een eventuele strafrechtelijke procedure. In september 2024 heeft RTÜK het aankondigingsfilmpje voor de Grote Familiebijeenkomst opnieuw laten uitzenden.¹³⁹

In het OSAR-rapport (2023) staat dat meer dan de helft van de berichtgeving over LGBTIQ-persoon in de geschreven pers in 2020 het voorwerp uitmaken van haatspraak. De overheid censureert

¹³² Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, pp. 83-84, [url](#); ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

¹³³ OBS, 06/2022, p. 36, [url](#)

¹³⁴ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

¹³⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 84, [url](#)

¹³⁶ ILGA Europe, 02/2026, pp. 1-2, [url](#)

¹³⁷ OSAR, 23/01/2023, p. 7, [url](#)

¹³⁸ OSAR, 23/01/2023, p. 8, [url](#)

¹³⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 87, [url](#)

LGBTIQ-personages in de media weg. Volgens dit rapport versterken de media de stigmatisering en haatdiscours in de maatschappij.¹⁴⁰

Anno 2023 worden journalisten geconfronteerd met toenemende uitdagingen met betrekking tot berichtgeving over genderonderwerpen. Deze journalisten krijgen te maken met censuurwetten en met aanzienlijke moeilijkheden bij het verkrijgen van financiële middelen. Publicaties die de emotionele dimensie van relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht behandelen krijgen boetes terwijl voor publicaties die homo- en transfobe haat promoten daarentegen aanzienlijke budgetten worden vrijgemaakt.¹⁴¹

Freedom House (2025) schrijft dat de overheid doorheen 2024 LGBT+-inhoud is blijven censureren in de media, met inbegrip van de binnen- en buitenlandse streamingplatformen.¹⁴² In februari 2024 is de Turkse staatsomroep Turkish Radio and Television Corporation (TRT) overgegaan tot het streamen van een documentaireserie genaamd True Colours. In de serie wordt de lhbtqi+-beweging voorgesteld als een verdienmodel en westers exportproduct. De serie legt ook een verband met pedofilie.¹⁴³

In december 2024 heeft RTÜK boetes opgelegd aan een programma dat tussen januari 2023 en juni 2024 LGBTI-inhouden heeft behandeld. Deze boetes werden gerechtvaardigd als zijnde een vorm van bescherming van nationale en morele waarden en de familie.¹⁴⁴

In december 2024 hebben media-uitzendingen het Samsun Ondokuz Mayıs Universitair Ziekenhuis op de korrel genomen omwille van de geslachtsveranderingsoperaties die er uitgevoerd worden. De betrokken artsen zijn er bekritiseerd en de operaties zijn er omschreven als moord.¹⁴⁵

In maart 2025 hebben de RTÜK en de Istanbul Family Foundation een zogenaamd Samenwerkingsprotocol voor de bescherming en versterking van het gezin ondertekend. Volgens RTÜK is het doel van de overeenkomst om digitale en televisiecontent af te stemmen op zogenaamde gezinswaarden, kinderen te beschermen tegen zogenaamd schadelijk materiaal en het promoten van nationale en spirituele waarden via de media.¹⁴⁶

3.1.3. Geweld en discriminatie tegen seksuele en genderminderheden

Geweld

Uit een studie van de United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) en de Raad van Europa (2018) blijkt dat 67 % van de LGBTI-studenten in Turkije al is geconfronteerd met geweld.¹⁴⁷ In 2022 schrijft de EC dat het aantal geweldincidenten op onrustwekkende wijze gestegen is en in 2025 schrijft deze bron dat stigmatisering, haatspraak en discriminatie jegens LGBTI-personen zeer sterk actueel blijven.¹⁴⁸ Ook OSAR schrijft in 2023 dat daden van geweld en intimidatie tegen LGBTIQ-personen blijven gebeuren.¹⁴⁹ In het IHD-mensenrechtenrapport over 2024 staat dat de schendingen van de rechten van LGBTI-personen in Turkije toegenomen zijn. Deze bron heeft ten minste vier doden en zeven gewonden geregistreerd van homo- en transfoob geweld, bij 23 aanvallen

¹⁴⁰ OSAR, 23/01/2023, p. 7, [url](#)

¹⁴¹ Kaos GL, 11/2023, p. 12, [url](#)

¹⁴² Freedom House, 02/2025, [url](#)

¹⁴³ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 83, [url](#)

¹⁴⁴ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

¹⁴⁵ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

¹⁴⁶ ILGA Europe, 02/2026, p. 4, [url](#)

¹⁴⁷ CoE, 11/2018, pp. 10, 22, [url](#)

¹⁴⁸ EC, 04/11/2025, p. 21, [url](#)

¹⁴⁹ OSAR, 23/01/2023, pp. 7, 16 [url](#)

gericht op LGBTI-personen.¹⁵⁰ Ook het DFAT (2025) schrijft dat straatgeweld en pesterijen tegen LGBTQIA+-personen soms gebeuren in de vorm van haatcriminaliteit, mishandeling en gevallen van fysieke agressie.¹⁵¹

Volgens het DFAT (2025) zetten ouders hun LGBTI-kinderen soms uit het huis, of weigeren ze hen nog financieel te steunen.¹⁵² In dit rapport is nog sprake van online aanvallen op LGBTI-personen door trollen van de overheid.¹⁵³

In het Nederlands Algemeen ambtsbericht van 2025 staat dat er in Turkije sprake is van antipathie en agressie vanuit de samenleving, en van een slecht sociaal klimaat voor lhbtq+-personen.¹⁵⁴

Het land kampt volgens ECRI (2025) met een ernstig probleem van anti-LGBTI-geweld. Volgens ECRI is de haatspraak tegenover LGBTI-personen in Turkije wijdverspreid en dit vooral tijdens verkiezingsperiodes.¹⁵⁵

De UNHRC heeft het in 2025 over gendergerelateerd geweld dat wordt verergerd door wijdverspreide straffeloosheid voor daders van haatcriminaliteit (zie 2.3.2.), waaronder geweld en moord op lesbische, biseksuele en trans vrouwen.¹⁵⁶

Voorals trans personen zijn regelmatig het doelwit van agressie (moord). Tussen 2008 en 2020 zijn in Turkije minstens 54 trans personen vermoord.¹⁵⁷ Alleen al in 2021 zijn minstens zes trans personen vermoord. In één geval is het slachtoffer in haar eigen appartement onthoofd.¹⁵⁸ Een bron van OSAR (2023) stelt dat dit soort geweld veelal berokkend wordt door familieleden, partners of kennissen.¹⁵⁹ In het ILGA-jaarrapport over 2024 staan opnieuw enkele gevallen beschreven van moord op trans vrouwen.¹⁶⁰ Ook in de verslagperiode van het Nederlands Algemeen ambtsbericht (september 2023 - februari 2025) zijn er geregeld berichten verschenen over trans personen die fysiek zijn aangevallen op straat.¹⁶¹

In augustus 2025 is een trans vrouw vermoord in haar huis in de wijk Muratpaşa in Antalya. De vermoedelijke dader is formeel gearresteerd op verdenking van opzettelijke doodslag. In december 2025 heeft Pink Life de dood gemeld van een trans man in een cel van de gevangenis van Sincan. In deze zaak is het parket pas na enkele dagen ter plaatse gekomen.¹⁶²

Volgens bronnen van DFAT hebben trans vrouwen het moeilijker dan trans mannen omdat deze laatsten zich nog als cisgender mannen kunnen voordoen.¹⁶³

Discriminatie

Uit een nationale studie van 2015 blijkt 67 % van de LGBT-scholieren voor de leeftijd van 18 jaar al discriminatie ervaren hebben op basis van seksuele geaardheid en genderidentiteit.¹⁶⁴ Volgens USDoS

¹⁵⁰ ILGA Europe, 02/2026, p. 5, [url](#)

¹⁵¹ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

¹⁵² DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

¹⁵³ DFAT, 16/05/2025, p. 27, [url](#)

¹⁵⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 83, [url](#)

¹⁵⁵ ECRI, 12/06/2025, p. 5, [url](#)

¹⁵⁶ UNHRC, 04/02/2025, p. 11, [url](#)

¹⁵⁷ OSAR, 23/01/2023, p. 7, [url](#); ECRI, 12/06/2025, p. 5, [url](#)

¹⁵⁸ ECRI, 12/06/2025, p. 24, [url](#)

¹⁵⁹ OSAR, 23/01/2023, p. 7, [url](#)

¹⁶⁰ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

¹⁶¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, pp. 88-89, [url](#)

¹⁶² ILGA Europe, 02/2026, p. 1, [url](#)

¹⁶³ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

¹⁶⁴ CoE, 11/2018, p. 63, [url](#)

(2022) ervaren LGBTIQ-personen discriminatie op de woningmarkt. Zo zijn er meldingen van eigenaren die weigeren om aan hen te verhuren of aan hen hogere huurtarieven aanrekenen (USDOS 2022).¹⁶⁵

Kaos LG (2022/23) heeft een studie gepubliceerd waarin aangetoond wordt dat lgbti-persoonsleden in de openbare sector moeten werken in een omgeving die discriminatie en haatspraak bevordert, wat afstandelijkheid, minder goede prestaties en burn-out met zich meebrengt.¹⁶⁶

Freedom house (2025) schrijft dat vrouwen en leden van religieuze, etnische, seksuele en genderminderheden discriminatie ondervinden.¹⁶⁷

Volgens DFAT (2025) worden LGBTQIA-scholieren en studenten in scholen en universiteiten vaak weggepest en ook in de gezondheidszorg worden LGBTQIA-patiënten gediscrimineerd of niet-prioritair behandeld.¹⁶⁸

Het USDoS schrijft dat een aantal LGBTIQ-patiënten in 2021 (tijdens de wereldwijde COVID-19-pandemie) geen toegang heeft gekregen tot de gezondheidsdiensten of dat ze het slachtoffer geworden zijn van een discriminatoire of slechte behandeling door de verstrekkers van medische zorgen.¹⁶⁹

Vooral trans personen zijn regelmatig het doelwit van discriminatie en uitsluiting.¹⁷⁰ Trans personen hebben minder toegang tot de woningmarkt, arbeidsmarkt en de gezondheidszorg. Huurbazen vragen aan trans personen hogere huurprijzen of weigeren met hen een huurovereenkomst af te sluiten. Voor trans vrouwen blijkt het bijzonder moeilijk een huurwoning te bemachtigen. Ook komt het voor dat huurbazen of burens trans personen lastigvallen en wegpesten uit hun huurwoning.¹⁷¹ Volgens het Nederlandse rapport (2025) kunnen trans personen in zo'n gevallen niet altijd intrekken bij hun families omdat zij een transfobe houding aannemen. Het gevolg is dat sommige trans personen dakloos raken. Zij moeten noodgedwongen zien te overleven op straat of in een park.¹⁷²

Trans personen hebben het ook moeilijk om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Zij die alsnog een plaats hebben gevonden moeten opboksen tegen ernstige pesterijen en transfobie. OSAR (2023) verwijst naar de geval van een trans vrouw, Larin Kayatas, die als dokter een beroepsverbod van het Turkse ministerie van Gezondheid heeft gekregen omdat haar verklaringen en gedrag zogezegd een inbreuk zouden vormen op de openbare zedelijkheid.¹⁷³ Het gevolg voor trans personen van de ontoegankelijkheid van de arbeidsmarkt is dat deze gedwongen zijn om zich te prostitueren om te overleven. Trans personen zijn wettelijk uitgesloten van sekswerk waardoor ze in de illegaliteit moeten werken.¹⁷⁴

Ook bij de toegang tot de gewone gezondheidszorgen ervaren vooral trans personen extra problemen. Niet alleen de toegang tot geslachtsveranderingsoperaties liggen moeilijk. Voor trans personen blijft het moeilijk om toegang te verkrijgen tot sociale - en gezondheidsdiensten. Er is een geval bekend van een arts in Istanboel die een trans patiënt onder het uiten van transfobe beledigingen gedwongen heeft het kabinet te verlaten.¹⁷⁵

---

¹⁶⁵ OSAR, 23/01/2023, p. 9, [url](#)

¹⁶⁶ OSAR, 23/01/2023, p. 9, [url](#)

¹⁶⁷ Freedom House, 02/2025, [url](#)

¹⁶⁸ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

¹⁶⁹ OSAR, 23/01/2023, p. 8, [url](#)

¹⁷⁰ OSAR, 23/01/2023, p. 7, [url](#); ECRI, 12/06/2025, p.5, [url](#)

¹⁷¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 86, [url](#)

¹⁷² Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 89, [url](#)

¹⁷³ OSAR, 23/01/2023, p. 9, [url](#)

¹⁷⁴ OSAR, 23/01/2023, p. 9, [url](#)

¹⁷⁵ OSAR, 23/01/2023, p. 8, [url](#)

3.2. Zichtbaarheid

Het DFAT (2025) schrijft dat veel LGBTQIA-personen zich niet outen bij familie en collega's uit vrees voor afwijzing en uitsluiting. Het rapport schrijft dat zowel homo's als lesbische vrouwen sociale druk ervaren om een heteroseksueel huwelijk aan te gaan en kinderen te krijgen. Vooral wie in armere en meer afgelegen gebieden woont, zoals in centraal Anatolië, zal zich, door de daar heersende conservatieve attitudes, minder open stellen over zijn of haar seksuele geaardheid of genderidentiteit.¹⁷⁶

Volgens een studie van Kaos GL proberen LGBTIQ-personen die in de Turkse publieke sector werken hun genderidentiteit verborgen te houden en onthullen ze hun LGBTIQ-identiteit liever niet bij het aanwervingsproces of zelfs tijdens hun hele loopbaan. Volgens Kaos GL brengt dit verborgen houden van de LGBTIQ-identiteit een zekere bescherming met zich mee tegen discriminatie, maar brengt deze houding tegelijk een negatieve fysieke en psychische impact op het welzijn.¹⁷⁷

Het DFAT (2025) schrijft dat er in de grote steden, vooral dan in Istanboel, rijkere wijken zijn waar LGBTI-personen wél open (zichtbaar) en veilig kunnen leven (en elkaar ontmoeten). Maar, bronnen in dit rapport geven tegelijk aan dat deze omgevingen kleiner en conservatiever aan het worden zijn.¹⁷⁸

In 2022 heeft het Nederlands Algemeen ambtsbericht in dit verband aangegeven dat iemand die naar een grootstad verhuist omwille van zijn genderidentiteit of seksuele oriëntering daar nog altijd door familieleden kan worden opgespoord.¹⁷⁹ Volgens het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2022, 2025) blijven de open en veilige ruimtes voor lhbtq+-personen in Istanboel en Ankara (met ontmoetingsplaatsen) ook maar beperkt tot bepaalde districten en wijken, zoals Beşiktaş, Taksim en Kadıköy (Istanboel) en Çankaya in Ankara. Om zich daar te vestigen spelen bovendien factoren als persoonlijke (financiële) situatie, kennisniveau, netwerk en mogelijkheden op de arbeids- en woningmarkt een rol. Volgens de bronnen van het Nederlands ambtsbericht zijn deze specifieke omgevingen slechts relatief veilig en open te noemen. Eén bron haalde daarbij het volgende voorbeeld ter illustratie aan. In juni 2024 heeft in Bostanci, een buurt van Istanboel die eveneens als betrekkelijk veilig bekend staat, een demonstratie plaatsgevonden tegen het verbod op de Pride maand (zie hiervoor 3.2.3.). Maar, tot verbazing van de demonstranten zijn ze belaagd door een groep tienerjongens en jongemannen uit de buurt. De groep heeft een regenboogvlag van de demonstranten afgepakt, deze op de grond gegooid en vertrappeld. De demonstranten hebben zich dan in een gebouw verschanst.¹⁸⁰

3.2.1. Ontmoetingsplaatsen

Op toeristische websites zoals Travelgay kunnen ontmoetingsplaatsen voor seksuele en genderminderheden gevonden worden. Dit soort websites hebben het over een uitgebreide scène van bars, clubs, *cruising spots*, sauna's, stranden, weliswaar quasi allemaal in de liberalere, megastad Istanboel. Ook in Izmir en de hoofdstad Ankara zijn er dergelijke ontmoetingsplaatsen. Ontmoeten en uitgaan kan in deze zones ongestoord en veilig verlopen.¹⁸¹ Ook daarbuiten bestaat een historische, uitgebouwde cultuur (met ontmoetingsplaatsen) van seksuele en genderminderheden. Bronnen zoals het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) en online blogs over tendensen bij seksuele en

¹⁷⁶ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

¹⁷⁷ OSAR, 23/01/2023, p. 9, [url](#)

¹⁷⁸ DFAT, 16/05/2025, p. 31, [url](#)

¹⁷⁹ OSAR, 23/01/2023, p. 12, [url](#)

¹⁸⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 22/03/2022, p.65, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 85, [url](#)

¹⁸¹ Travelgay, s.d., [url](#); Proudpassport.com, s.d., [url](#); Tripadvisor, s.d., [url](#); Tripadvisor, s.d., [url](#); Travelgay, s.d., [url](#); Istanbul Gay Guide, s.d., [url](#)

genderminderheden schrijven in verband hiermee over een cultuur met een eigen leefwereld en taalgebruik die niet per se ondergronds actief, maar toch een tegencultuur is. Het begrip *lubunya* verwijst naar deze tegencultuur. Deze term kent evenwel verschillende betekenissen, gaande van trans sekswerkers (*stricto sensu*) tot seksuele en genderminderheden (in het algemeen). *Lubunya* kan ook verwijzen naar de onderlinge solidariteit die LGBTI-personen in Turkije ervaren in de organisatie van hun leven in een patriarchale cis-hetero-maatschappij. Daarnaast verwijst *Lubunca* naar een eigen omgangstaal die de LGBTI-gemeenschap in Turkije ontwikkeld heeft.¹⁸²

In Turkije zijn er ten slotte ook apps, waaronder Taimi, Hornet, AngelsTurkiye, Gabile, Grindr, Trslanslr, SURGE, GayFriendly, Qlikr, Gaudi, Queer, Newe, BiCupid en TransMe, die het voor seksuele en genderminderheden mogelijk maken om elkaar te vinden.¹⁸³

3.2.2. Burgermaatschappij

Een rapport van de UNESCO en de Raad van Europa (2018) wijst erop dat in landen waar de wettelijke en sociale bescherming van LGBTI-personen het laagst is, de burgermaatschappij vaak de enige motor van verandering is (bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs). In dit verband wijst de EC er jaarlijks op dat een daadkrachtige burgermaatschappij een cruciale component is van elk democratisch systeem en dat die dan ook aldus erkend en behandeld zou moeten worden door de overheidsinstellingen.¹⁸⁴

In het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) is echter sprake van overheidsactoren en de pro-regeringsmedia die de burgermaatschappij expliciet als doelwit uitkiezen met administratieve pesterijen, formalistische wettelijke normen en brede discretionaire macht.¹⁸⁵

In Turkije zijn niettemin nog steeds een aantal grote en belangrijke organisaties actief die zich op vele vlakken inzetten voor seksuele en genderminderheden. Doorgaans worden de volgende organisaties vernoemd: 17 Mayıs Derneği (May 17 Association), Kırmızı Semsiyeye, Türkiye LGBTİ Birliği, Genç LGBTİ+ Derneği, LİSTAG Derneği, Velvele, HEVİ LGBTİ+ Derneği, Pembe Hayat Derneği, Kaos GL en SPoD.¹⁸⁶

Wat betreft de dialoog tussen LGBTI-organisaties en de autoriteiten wijst ECRI (2025) erop dat er in Turkije geen formele mechanismes zijn om relevante problemen te bespreken.¹⁸⁷ Integendeel, burgermaatschappijorganisaties die zich inzetten voor LGBTI+-personen, worden de laatste jaren eerder aangepakt door overheidsfunctionarissen omdat ze buitenlands geld ontvangen en zagezegd westerse ideologieën verspreiden, de nationale waarden ondermijnen, LGBTI+-thema's in de markt zetten, en zagezegd Turkije vernietigen.¹⁸⁸

Zo schrijft CEDAW anno 2022 dat activisten die LGBTIQ-personen verdedigen vaak zelf het slachtoffer zijn van arrestaties, fysieke agressie, bedreigingen, intimidatie, pesterijen en inbeslagnames van hun bezittingen.¹⁸⁹ In de maand maart 2024 noemen lokale autoriteiten in Istanboel LGBTI-organisaties illegale groepen.¹⁹⁰ Het DFAT schrijft in 2025 dat er prominente LGBTQIA-organisaties actief zijn in Turkije maar dat de veiligheidsdiensten deze organisaties en hun advocaten nauwgezet monitoren en

¹⁸² The Funambulist, 20/09/2022, [url](#); Pen transmissions, 07/12/2023, [url](#), Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 84, [url](#)

¹⁸³ Best Dating Apps, s.d., [url](#); Angels Turkiye, s.d., [url](#); Taimi, s.d., [url](#)

¹⁸⁴ EC, 05/11/2025, [url](#); ECRI, 12/06/2025, p. 6, [url](#)

¹⁸⁵ OBS, 06/2022, p. 5, [url](#)

¹⁸⁶ Equaldex, s.d., [url](#)

¹⁸⁷ ECRI, 12/06/2025, p. 5, [url](#)

¹⁸⁸ OBS, 06/2022, pp. 11, 12, 18, 33-34, [url](#)

¹⁸⁹ OSAR, 23/01/2023, p. 12, [url](#)

¹⁹⁰ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

confronteren met gerechtelijke pesterijen, bedreigingen, intimidatie, reisverboden en sluitingen. De autoriteiten doen dit door middel van moeilijke auditprocedures. Het gevolg is dat deze organisaties hun openbaar profiel minder zichtbaar houden.¹⁹¹ Ook de EC (2025) schrijft dat burgermaatschappijorganisaties, die zich bezighouden met LGBTIQ-personen, systematisch met rechtszaken geconfronteerd worden.¹⁹²

Volgens het Algemeen ambtsbericht (2025) is er sprake van een repressief optreden van de autoriteiten tegenover de lhbtq+-rechtenbeweging. In Istanboel en Ankara kan de lhbtq+-rechtenbeweging zich nog weerbaar tonen. Toch zijn er voor het hele land minder dan vijftien geregistreerde lhbtq+-rechtenorganisaties, waaronder Kaos GL en de Sosyal Politika, Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği (Social Policy, Gender Identity and Sexual Orientation Studies Association, SPoD). Deze organisaties monitoren en rapporteren schendingen van lhbtq+-rechten, verrichten onderzoek naar de situatie van de gemeenschap, publiceren rapporten, boeken en brochures en organiseren evenementen ter bevordering van lhbtq+ rechten, zoals workshops en paneldiscussies. Daarnaast verlenen zij consultatiediensten aan lhbtq+-personen.¹⁹³

In februari 2025 is Yıldız Tar, hoofdredacteur van het nieuwspitaal van Kaos GL, gearresteerd en beschuldigd van lidmaatschap van een terroristische organisatie. Na in voorlopige hechtenis te hebben gezeten, is Tar in mei 2025 vrijgelaten onder gerechtelijk toezicht, inclusief een internationaal reisverbod. De zaak is van Istanboel naar Ankara verplaatst na een uitspraak van de rechtbank wegens gebrek aan rechtsbevoegdheid. Tijdens de eerste zitting, op 13 oktober 2025 voor het Hoogerechtshof van Ankara, heeft de rechtbank besloten de maatregelen van gerechtelijk toezicht te handhaven en de procedure te verdagen. In februari 2026 heeft een andere rechtbank de maatregelen (uitreisverbod) opnieuw verlengd.¹⁹⁴

Een organisatie die al enkele jaren het doelwit vormt van de autoriteiten is het Tarlabası Community Centre (Tarlabası Toplum Merkezi, TTM), een gemeenschapscentrum in de gemarginaliseerde wijk Tarlabası (Istanboel) dat ondersteuning verleent aan gemarginaliseerde groepen in een buurt waar armoede, discriminatie en genderongelijkheid heerst. Een actie voor de bescherming van LGBTI-kinderen in 2021 van het TTM heeft geleid tot een smeercampagne van lokale media, sociale media en lokale politici en administratieve audits door de autoriteiten. Uiteindelijk is het gekomen tot een huiszoeking. Dit heeft in 2022 geleid tot twee rechtszaken waarbij de autoriteiten, op basis van formele onregelmatigheden, de volledige sluiting en gerechtelijke maatregelen tegen bestuursleden hebben geëist.¹⁹⁵

In 2024 is het TTM opnieuw in de negatieve belangstelling van de Turkse autoriteiten gekomen. Naar aanleiding van een workshop in het TTM over seksualiteit en gender hebben de autoriteiten in 2024 twee rechtszaken aangespannen. In de ene rechtszaak luidt de beschuldiging dat het TTM een schijnbestaan voert en in het andere proces wordt de rechter verzocht om het TTM te ontbinden vanwege zogenoemde onrechtmatige en immorele activiteiten. Initieel hadden de autoriteiten het over zogenoemde LGBTI-propaganda.¹⁹⁶ In januari 2026 zijn de rechtszaken tegen het TTM en een aantal bestuursleden nog steeds hangende.¹⁹⁷

¹⁹¹ DFAT, 16/05/2025, pp. 27-32, [url](#)

¹⁹² EC, 04/11/2025, p. 20, [url](#)

¹⁹³ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, pp. 84-85, [url](#)

¹⁹⁴ Expressioninterrupted, 27/02/2026, [url](#); ILGA Europe, 02/2026, p. 4, [url](#)

¹⁹⁵ OBS, 06/2022, p. 28, [url](#)

¹⁹⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 25, [url](#)

¹⁹⁷ Bianet, 21/01/2026, [url](#)

In maart 2024 heeft de politie een vluchthuis voor trans vrouwen in de Bayramstraat verzegeld (Beyoğlu-Istanboel). Deze home is decennia een vitaal vluchtoord voor trans vrouwen geweest en de verzegeling heeft veel personen dakloos gemaakt.¹⁹⁸

In juni 2025 heeft Boysan's House, een gemeenschappelijke, culturele ruimte voor seksuele en genderminderheden in Beyoğlu en Şişli (Istanboel), de sluiting aangekondigd. De ruimte heeft sinds 2016 gediend als een centrum voor sociale contacten, organisatie en collectieve herinnering. Volgens de vrijwilligers hebben de veranderende leefomstandigheden, toenemende druk en de kwetsbaarheid van de financiële situatie het onmogelijk gemaakt om door te gaan. In december 2025 is de opening aangekondigd van het Suna Sözer Community Centre, een nieuwe inclusieve ruimte voor seksuele en genderminderheden in Turkije.¹⁹⁹

In december 2025 is een trans activiste aangehouden tijdens een huiszoeking door de antiterrorisme-eenheid, naar aanleiding van een onderzoek dat drie jaar eerder was gestart. Tijdens haar detentie is de activiste herhaaldelijk zonder advocaat ondervraagd over haar opvattingen over LGBTI-organisaties, netwerken, financiële middelen en over het concept van familie. Volgens ILGA is ze mishandeld door de politie.²⁰⁰

In de context van de aangekondigde verstrenging rond de wetgeving voor geslachtsveranderingen hebben een aantal activisten in 2026 een collectief opgericht dat de transrechten verdedigt.²⁰¹

3.2.3. Vrije meningsuiting

In een gezamenlijk rapport van de International Federation for Human Rights (FIDH) en de Organisation Mondiale Contre la Torture (OMCT Europe) staat dat de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van vereniging en de vrijheid van samenkomst van mensenrechtenverdedigers sinds 2016 voortdurend aangevallen wordt. Dit rapport heeft het over een gekrompen ruimte voor maatschappijkritisch werk en andere initiatieven van de burgermaatschappij (zie supra).²⁰² Ook het HRC van de VN heeft het in 2025 over systematische discriminatie en geweld op LGBTI-verenigingen en over restricties op het uitoefenen van het recht op vereniging en de vrijheid van meningsuiting.²⁰³

Een anekdotisch voorbeeld is het verbod in juli 2024 door lokale autoriteiten in het district Beyoğlu van een tentoonstelling met de titel *Turn and Look Back: Revisiting Trans Revolutions in Turkey*.²⁰⁴ Maar, het belangrijkste voorbeeld is het herhaalde en aanhoudende verbod door de autoriteiten sinds 2015 op alle Pride optochten en evenementen. Niettemin kunnen de optochten en evenementen in de praktijk meestal wel plaatsvinden, ook al omdat al verschillende rechtbanken tegen het verbod hebben geoordeeld.²⁰⁵

In oktober 2024 is de website van Kaos GL geblokkeerd. De organisatie is hierover niet geïnformeerd maar de autoriteiten hebben naderhand verklaard dat het blokkeren gerechtvaardigd was conform de grondwettelijke provisies inzake de bescherming van de familie en het kind.²⁰⁶ ILGA (2026) schrijft in verband met de gerechtelijke acties van de autoriteiten tegen Kaos GL dat de 12e Strafrechtbank van Istanboel in juni 2025 opnieuw een verbod heeft uitgevaardigd op de website, evenals op de recent

¹⁹⁸ ILGA Europe, 02/2025, [url](#); Bianet, 04/03/2026, [url](#)

¹⁹⁹ ILGA Europe, 02/2026, pp. 1, 4, [url](#),

²⁰⁰ ILGA Europe, 02/2026, p. 6, [url](#)

²⁰¹ Bianet, 05/03/2026, [url](#)

²⁰² OBS, 06/2022, p.4, [url](#)

²⁰³ UNHRC, 04/02/2025, p. 11, [url](#)

²⁰⁴ AI, 29/04/2025, [url](#)

²⁰⁵ CNN World, 30/06/2025, [url](#); HRW, 17/06/2023, [url](#); ILGA Europe, 29/07/2024, [url](#); The Guardian, 29/06/2025, [url](#)

²⁰⁶ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

aangemaakte X-account en de bijbehorende Facebook- en Instagrampagina's van de organisatie. Dit is gebeurd kort nadat het oorspronkelijke X-account van het platform al door een aparte rechterlijke uitspraak was geblokkeerd.²⁰⁷

De overheid monitort en censureert heel sterk de sociale media in Turkije. Wettelijke basis voor de overheidsensuur is de vaag opgestelde desinformatiewet die een brede kijk heeft op criminele activiteiten op de sociale media en die drie jaar gevangenis voorziet voor eventuele inbreuken. Volgens Freedom House (2025) is er intussen sprake van zelfensuur bij wie online content publiceert.²⁰⁸

Op 10 juli 2024 heeft de politie de lhbtq+-activist en trans vrouw Iris Mozalar opgepakt naar aanleiding van haar veroordelingen op de sociale media van geweld tegen de Syrische vluchtelingengemeenschap in Turkije. Ze wordt beschuldigd van het zaaien van haat en vijandigheid en komt pas twee dagen later vrij. Volgens haar heeft de negatieve aandacht van de autoriteiten echter te maken met haar genderidentiteit en met haar Koerdische en alevitische achtergrond. In februari 2025 is de strafzaak tegen Mozalar nog steeds gaande.²⁰⁹ Uiteindelijk heeft een rechter van de 61e Strafrechtbank van Eerste Aanleg in Istanboel geoordeeld dat de berichten beschermd zijn door de vrijheid van meningsuiting.²¹⁰

In november 2025 heeft de 48ste strafrechtbank van Ankara in eerste aanleg een trans activist gestraft tot vijf maanden gevangenisstraf op beschuldiging van zogenoemde obsceniteiten in een post op de sociale media.²¹¹

In december 2025 heeft een burgerlijke rechtbank van eerste aanleg in Izmir het sociale media-account van de Young LGBTI+ Association afgesloten wegens zogenoemde obsceniteit, het aanmoedigen van LGBTI-identiteit en de schending van de Turkse familiestructuur.²¹²

De door Cedoca geraadpleegde rapporten geven in verband met het recht op vrije meningsuiting van seksuele en genderminderheden en de activisten die voor hen opkomen allemaal aan dat zij met politiegeweld geconfronteerd worden tijdens demonstraties en andere protestacties (herdenkingen, Pride optochten, ...). In zijn rapport over 2021 schrijft het USDoS dat de politie LGBTIQ+-personen tijdens manifestaties als doelwit van geweld heeft gekozen en dat ze hierbij buitenproportionele macht heeft ontplooid.²¹³ In 2022 schrijft de EC dat de politie in meerdere provincies de activiteiten en de optochten van de LGBTIQ-gemeenschap heeft verboden of verhinderd.²¹⁴

Tijdens de Ankara Pride March in 2022 heeft de politie de deelnemers aan de betoging geslagen, geschopt en heeft ze vanop korte afstand excessief veel pepperspray gespoten.²¹⁵

Ook volgens OSAR (2023) valt de politie tijdens de prides LGBTIQ-militanten fysiek aan, terwijl ze eigenlijk bescherming zou moeten bieden volgens het grondwettelijk recht (op demonstreren).²¹⁶ Trans personen krijgen volgens dit rapport bij LGBTIQ-demonstraties vaak boetes enkel en alleen al voor gewone deelname.²¹⁷

Op 20 november 2023 maakte de politie een einde aan een protestactie van de advocatenorde (zie 2.4.) van Izmir in het kader van de Internationale Transgender Gedenkdag door een regenboogvlag

²⁰⁷ ILGA Europe, 02/2026, p. 4, [url](#); ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

²⁰⁸ Freedom House, 02/2026, [url](#)

²⁰⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 29, [url](#)

²¹⁰ ILGA Europe, 02/2026, p. 4, [url](#)

²¹¹ ILGA Europe, 02/2026, [url](#)

²¹² ILGA Europe, 02/2026, p. 4, [url](#)

²¹³ USDoS, 01/04/2022, p. 83, [url](#)

²¹⁴ OSAR, 23/01/2023, pp. 6-7, [url](#)

²¹⁵ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

²¹⁶ OSAR, 23/01/2023, p. 6, [url](#)

²¹⁷ OSAR, 23/01/2023, p. 6, [url](#)

hardhandig te verwijderen. De actievoerders stelden de gewelddadige samenleving en de haatmisdrijven aan de kaak. Op dezelfde dag is het eveneens tot schermutselingen tussen politie en transactivisten gekomen in de kuststad Mersin.²¹⁸

Een rapport van de TİHV (2024) heeft het over mishandeling en marteling op straat door de autoriteiten, met name tijdens demonstraties en bijeenkomsten in de openbare ruimte. Onder de slachtoffers van dit laatste is in 2023 sprake van 428 mannen, 240 vrouwen en 63 non-binaire personen. Veel bij de TİHV gemelde incidenten hebben plaatsgevonden in juni en juli 2023 tijdens de Pride maand.²¹⁹

Ook doorheen het hele jaar 2024 heeft Turkije het verbod op LGBTI Pride optochten gehandhaafd en hebben de veiligheidsdiensten excessief veel geweld gebuikt tegen demonstranten. In totaal zijn tijdens Pride optochten in Istanboel, Antalya en Eskişehir 27 mensen willekeurig vastgehouden.²²⁰ Volgens DFAT zijn er in de loop van 2024 minstens vijftien deelnemers aan Pride optochten gearresteerd. Ook volgens dit rapport heeft de politie excessief geweld ingezet om de betogingen tegen te gaan.²²¹

In februari 2024 heeft het district Kadıköy een verbod uitgevaardigd op demonstraties voor de dag waarop het Istanbul Trans Pride Week Committee tot een actie had opgeroepen. Verschillende LGBTI-activisten zijn die dag opgepakt.²²² In dezelfde maand is zo'n verbod opnieuw afgedwongen in de stad Eskişehir wat ook daar tot arrestaties heeft geleid. En op het Taksimplein in Istanboel heeft de politie traangas en rubberkogels afgevuurd om 50 personen uiteen te drijven die opkwamen voor de rechten van trans personen.²²³

In maart 2024 wordt de Pride optocht in Ankara *last minute* omgeleid en na tien minuten al beëindigd door een politie-interventie. Elf personen (waaronder enkele minderjarigen) zijn opgepakt en pas na acht uur opnieuw vrijgelaten.²²⁴

Op 8 maart 2024 (Internationale Vrouwendag) heeft de politie een protestmars van studenten van de Universiteit Istanboel tegengehouden omwille van een spandoek met een lhbtq+-vermelding. Volgens berichtgeving zijn veel studenten opgepakt maar het is niet duidelijk wat er vervolgens met hen is gebeurd.²²⁵

Het Nederlands Algemeen ambtsbericht (2025) schrijft over de Trans Pride March in Istanboel op 23 juni 2024 waar demonstranten niet geparadeerd hebben maar op verschillende plaatsen de roze-lichtblauw-witte transvlag opgehangen hebben. De politie heeft twee trans personen opgepakt. Verder vermeldt dit rapport nog een dergelijk evenement in Istanboel (juni 2024), Antalya (14 juli 2024) en Beşiktaş (20 november 2024). De politie houdt eventuele arrestanten doorgaans enkele uren vast en dan volgt er een rechtszaak (zie infra).²²⁶

Op 25 november 2024 zijn honderden mensen in Istanboel de straat opgegaan ter gelegenheid van de Internationale Dag voor de Uitbanning van Geweld tegen Vrouwen. Zij hebben geprobeerd om het Taksimplein te bereiken en zijn daarbij tegengehouden door de politie. Ditmaal heeft de politie 169 demonstranten opgepakt. Uiteindelijk zijn twee lhbtq+-activisten met de Azerbeidzjaanse nationaliteit (Ali Malikov en Parvin Alakbarov) overgebracht naar een zogenoemd uitzendcentrum. Gedurende hun

²¹⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 85, [url](#)

²¹⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 43, [url](#)

²²⁰ AI, 29/04/2025, [url](#)

²²¹ DFAT, 16/05/2025, p. 24, [url](#)

²²² ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

²²³ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

²²⁴ ILGA Europe, 02/2025, [url](#)

²²⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 86, [url](#)

²²⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 24/02/2025, p. 86, [url](#)

arrestatie en detentie zijn ze dusdanig slecht behandeld door de politie dat zij een zogezegd vrijwillig terugkeerformulier ondertekend hebben. Ze zijn naar Azerbeidzjan teruggebracht.²²⁷

Op 14 februari 2025 hebben feministen in Istanboel gedemonstreerd in het kader van Valentijnsdag tegen gendergerelateerd geweld tegen vrouwen. Ook spraken zij zich uit tegen haatmoorden op transgender personen. Deze solidariteit met de lhbtq+-gemeenschap vormde de aanleiding voor de politie om tientallen vrouwenrechtenactivisten op te pakken. 's Nachts zijn ze weer vrijgelaten.²²⁸

In april 2025 zijn er berichten geweest over wangedrag en geweld door politieagenten tegen LGBTI-activisten naar aanleiding van protesten tegen de arrestatie van de burgemeester van Istanboel, Ekrem İmamoğlu.²²⁹

In juni 2025 is de Trans Pride mars in Istanboel met geweld uiteengedreven. De politie heeft tijdens de actie spandoeken geconfisqueerd en heeft het gebied afgezet met patrouillewagens. Hierbij zijn 46 mensenrechtenactivisten op willekeurige basis gearresteerd. De activisten Hivda Selen, Sinem Çelebi en Doğan Nur zijn naderhand in voorlopige hechtenis gehouden. Na een eerste zitting bij de Strafrechtbank van Eerste Aanleg nr. 51 in Istanboel en een zaak in hoger beroep is Nur vrijgelaten terwijl Selen en Çelebi in hechtenis zijn gebleven. Anno 2026 zijn vijf van de gearresteerden nog steeds onderworpen aan gerechtelijk toezicht en een reisverbod.²³⁰

Cedoca heeft verder weinig informatie gevonden over de gerechtelijke gevolgen voor wie tijdens een Pride optocht wordt gearresteerd (zie 3.2.3.). ILGA meldt in 2026 dat elf activisten in juli 2025 zijn vrijgesproken in verband met hun detenties tijdens de Istanbul Pride van 2022. In een ander proces zijn acht activisten vrijgesproken die gedetineerd zijn geweest tijdens de Istanbul Pride van 2024. In oktober 2025 zijn twee activisten vrijgesproken die in staat van beschuldiging waren gesteld naar aanleiding van de Trans Pride March van 2024. In 2025 zijn vijf deelnemers aan demonstraties in Eskişehir en in Istanboel voor de rechter gebracht en aan gerechtelijke controlemaatregelen onderworpen (zie verder 3.2.2. en 3.2.3.).²³¹

In een zogenoemd monitoringsrapport over de aanpak van Pride optochten door de Turkse autoriteiten, gepubliceerd door de Human Rights Foundation of Turkey (TIHV), staat dat de gerechtelijke controlemaatregelen en detentiebeslissingen gepaard gaan met ernstige schendingen van de rechten van de arrestanten. Zo heeft de vijfde Strafrechtbank van Istanboel tegen 50 personen een uitspraak gedaan zonder zelfs maar een verklaring van de aanklager af te nemen. Het uitreisverbod is er gekomen zonder de betrokkenen persoonlijk te horen, zonder individuele beoordeling en zonder concrete bewijzen. Ook de verplichting van rechters om onafhankelijke, onpartijdige en gemotiveerde uitspraken te doen in het licht van de specifieke feiten en bewijzen is geschonden. De rechtbank heeft de willekeurige Pride verboden van de lokale autoriteiten zonder meer aanvaard, heeft geen vragen gesteld over het politieoptreden en heeft niet beoordeeld of de vervolgdde handelingen al dan niet vallen onder het recht om te protesteren.²³²

²²⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, 24/02/2025, p. 81, [url](#)

²²⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, 24/02/2025, p. 81, [url](#)

²²⁹ ILGA Europe, 02/2026, p. 7, [url](#)

²³⁰ ILGA Europe, 02/2026, p. 7, [url](#)

²³¹ ILGA Europe, 02/2026, pp. 3-4, [url](#)

²³² TIHV, 06/08/2025, p. 72, [url](#)

Bibliografie

Geschreven en audiovisuele bronnen

- Amnesty International (AI), *The State of the World's Human Rights Türkiye 2024*, 29/04/2025, <https://www.amnesty.org/en/location/europe-and-central-asia/western-central-and-south-eastern-europe/turkiye/report-turkiye/> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Amnesty International (AI), *Turkey: Government must take steps to combat rising homophobia and transphobia*, 16/05/2020, <https://www.amnesty.ie/turkey-government-must-take-steps-to-combat-rising-homophobia-and-transphobia/> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Angels Turkiye, s.d., <https://www.angelsturkiye.com/> [geraadpleegd op 26/03/2026]
- Australian Government, Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT), *DFAT Country Report Türkiye*, 16/05/2025, <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-turkey.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Bertelsmann Stiftung (BTI), *BTI 2024 Country Report Türkiye*, 19/03/2024, https://bti-project.org/fileadmin/api/content/en/downloads/reports/country_report_2024_TUR.pdf [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Bertelsmann Stiftung, s.d., <https://bti-project.org/en/?&cb=00000> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Best Dating Apps, s.d., https://best.dating/apps/turkey/lgbtq_browse_verified [geraadpleegd op 26/03/2026]
- Bianet, *Government appoints trustee to DEM-led Kagizman municipality*, 24/02/2025, <https://bianet.org/haber/government-appoints-trustee-to-dem-led-kagizman-municipality-304835> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Bianet, *New collective formed to defend trans people's right to hormone access*, 5/03/2026, <https://bianet.org/haber/new-collective-formed-to-defend-trans-people-s-right-to-hormone-access-317381> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Bianet, *Report: Government revives draft bill criminalizing LGBTI+s*, 18/02/2026, <https://bianet.org/haber/report-government-revives-draft-bill-criminalizing-lgbti-s-316850> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Bianet, *Tarlabası Toplum Merkezi'ne açılan fesih davası ertelendi*, 21/01/2026, <https://bianet.org/haber/tarlabasi-toplum-merkezine-acilan-fesih-davasi-ertelendi-315847> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Bianet, *Houses on Bayram Street sealed: 'We are not leaving'*, 4/03/2026, <https://bianet.org/haber/houses-on-bayram-street-sealed-we-are-not-leaving-292679> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Bianet, *Feminists and LGBTI+s attend İstanbul Newroz celebrations*, 23/03/2026, <https://bianet.org/haber/feminists-and-lgbti-s-attend-istanbul-newroz-celebrations-317956> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Cavaria, *Trans personen*, 25/09/2020, <https://www.cavaria.be/transgender-personen> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Centre for Eastern Studies, *Turbulent stabilisation: Turkey's economy under Şimşek's supervision*, 9/07/2025, <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/analyses/2025-07-09/turbulent-stabilisation-turkeys-economy-under-simseks-supervision> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- CNN World, *Turkish police detain dozens at banned İstanbul Pride march, lawmaker says*, 30/06/2025, <https://edition.cnn.com/2025/06/29/middleeast/istanbul-pride-march-police-detain-dozens-intl-latam> [geraadpleegd op 26/03/2026]
- Collins Dictionary <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/desexualization> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Constitute, *Turkey 1982 (rev 2017)*, s.d., https://www.constituteproject.org/constitution/Turkey_2017 [geraadpleegd op 20/03/2026]

Council of Europe (CoE), *Safe at school: Education sector responses to violence based on sexual orientation, gender identity/expression or sex characteristics in Europe*, 11/2018, <https://rm.coe.int/prems-125718-gbr-2575-safe-at-school-a4-web/16809024f5> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Council of Europe (CoE), *Istanbul Convention*, s.d., <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention> [geraadpleegd op 25/03/2026]

De Standaard, *Wat is Diyanet?*, 23/04/2016, <https://www.standaard.be/binnenland/wat-is-diyamet/41896819.html> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Deutsche Welle (DW), *LGBTQ+ in Turkey: Insisting on life*, 07/04/2025, <https://www.dw.com/en/lgbtq-in-turkey-insisting-on-life/a-73161247> [geraadpleegd op 23/03/2026]

Equaldex, *LGBT Equality Index*, s.d., <https://www.equaldex.com/equality-index> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Equaldex, *LGBT Organizations in Turkey*, s.d., <https://www.equaldex.com/organizations/turkey> [geraadpleegd op 20/03/2026]

European Commission (EC), *Türkiye Report 2025*, 4/11/2025, https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/4bb4ddd1-4f20-4ee0-92db-926996ec8dd1_en?filename=t%C3%BCrkiye-report-2025.pdf [geraadpleegd op 20/03/2026]

European Commission against racism and Intolerance (ECRI), *ECRI Report on Türkiye*, 12/06/2025, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2127493/TUR-CbC-VI-2025-16-ENG.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Expressioninterrupted, *Freedom of Expression and the Press in Turkey – 542*, 27/02/2026, <https://www.expressioninterrupted.com/freedom-of-expression-and-the-press-in-turkey-542> [geraadpleegd op 26/03/2026]

Freedom House, *Turkey: Freedom in the World 2025 Country Report*, 02/2025, <https://freedomhouse.org/country/turkey/freedom-world/2025> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Human Rights Association (IHD), *IHD's views regarding law no. 7145 regulating permanent state of emergency*, 1/08/2018, <https://ihd.org.tr/en/regarding-law-no-7145-regulating-permanent-state-of-emergency/> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Human Rights Foundation of Turkey (TIHV), *2025 Istanbul Trans and LGBTI+ Pride Weeks Monitoring Report*, 6/08/2025, <https://en.tihv.org.tr/wp-content/uploads/2025/12/1%CC%87istanbul-pride-raporu-en-final.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Human Rights Watch (HRW), *Türkiye: Draft Law Threatens LGBT People with Prison*, 29/10/2025, <https://www.hrw.org/news/2025/10/29/turkiye-draft-law-threatens-lgbt-people-with-prison> [geraadpleegd op 20/03/2026]

Human Rights Watch (HRW), *Turkey: Mass Detentions at Pride Marches*, 17/06/2023, <https://www.hrw.org/news/2023/06/27/turkey-mass-detentions-pride-marches> [geraadpleegd op 26/03/2026]

ILGA Europe, *Annual Review of the Human Rights Situation of Lesbian, Gay, Bisexual, Trans, and Intersex People Covering the Period of January to December 2024*, 02/2025, <https://www.ilga-europe.org/files/uploads/2025/02/Annual-Review-2025-Turkey.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]

ILGA Europe, *Annual Review of the Human Rights Situation of Lesbian, Gay, Bisexual, Trans, and Intersex People Covering the Period of January to December 2025*, 02/2026, <https://www.ilga-europe.org/files/uploads/2026/02/Annual-Review-2026-Turkey.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]

ILGA Europe, *Rainbow Map Turkey*, s.d., <https://rainbowmap.ilga-europe.org/countries/turkey/> [geraadpleegd op 20/03/2026]

ILGA Europe, *The Turkish LGBTI+ community resists bans on Pride events again this year, amid increased repression from the Turkish government*, 29/07/2024, <https://www.ilga-europe.org/blog/the-turkish-lgbti-community-resists-bans-on-pride-events-again-this-year-amid-increased-repression-from-the-turkish-government/> [geraadpleegd op 26/03/2026]

- Istanbul Gay Guide, s.d., <https://www.istanbulgay.com/gaymap.html> [geraadpleegd op 26/03/2026]
- Kaos GL, *Access to justice for LGBTI+ persons*, 11/2023, <https://kaosqlderneqi.org/images/library/access-to-justice.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Kaos GL, *Who are we ?*, s.d., <https://kaosqlderneqi.org/en/about-us/who-are-we> [geraadpleegd op 26/03/2026]
- Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, *Algemeen ambtsbericht Turkije*, 24/02/2025, <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/ambtsberichten/2025/02/24/algemeen-ambtsbericht-turkije-februari-2025/Algemeen+Ambtsbericht+Turkije+februari+2025.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, *Algemeen ambtsbericht Turkije*, 22/03/2022, <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-ed6fbc9f5eb5e72cab9140a2fd90e2a3d7e226ed/pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Organisation suisse d'aide aux réfugiés (OSAR), *Turquie : situation des personnes transgenres et protection de l'Etat*, 23/01/2023, https://www.fluechtlingshilfe.ch/fileadmin/user_upload/Publikationen/Herkunftslanderberichte/Europa/Tuerkei/230123_TUR_transgenres_protection.pdf [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Pen transmissions, *Lubunca Is the Language of Activism: A Conversation with Lilith Bardakçi*, 07/12/2023, <https://pentransmissions.com/2023/12/07/lubunca-is-the-language-of-activism-a-conversation-with-lilith-bardakci/> [geraadpleegd op 26/03/2026]
- Proudpassport.com, *The Ultimate Istanbul Gay Travel Guide: LGBTQ+ Bars, Saunas, & Cultural Tips*, s.d., <https://proudpassport.com/2024/05/01/the-ultimate-istanbul-queer-travel-guide/> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- The Guardian, *Turkish police arrest more than 50 people before banned Istanbul Pride parade*, 29/06/2025, <https://www.theguardian.com/world/2025/jun/29/turkish-police-arrest-more-than-50-people-before-banned-istanbul-pride-parade#:~:text=Once%20a%20lively%20affair%20with,warned%20on%20X%20on%20Saturday> [geraadpleegd op 26/03/2026]
- The Observatory for the Protection of Human Rights Defenders (OBS), *Turkey Part III, Drowned in Procedure, sentenced to fail: administrative harassment against civil society in Turkey*, p.13, 06/2022, https://reliefweb.int/attachments/027fe32e-b87b-49db-9ee3-81d7e6e5c043/Turkey-report_june-2022_English.pdf [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Taimi, s.d., <https://apps.apple.com/tr/app/taimi-lgbtq-dating-chat-app/id1282966364> [geraadpleegd op 26/03/2026]
- The Funambulist, *The Lubunya Struggle Against Turkish State Violence*, 20/09/2022, <https://thefunambulist.net/editorials/the-funambulist-correspondents-35-the-lubunya-struggle-against-turkish-state-violence> [geraadpleegd op 26/03/2026]
- Travelgay, *A Gay Guide to Istanbul*, s.d., <https://www.travelgay.com/editorial/a-gay-guide-to-istanbul>
- Travelgay, *Ankara Gay Bars & Clubs*, s.d., <https://www.travelgay.com/ankara-gay-bars-clubs-2> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Tripadvisor, *Gay Clubs & Bars in Izmir*, s.d., https://www.tripadvisor.com/Attractions-g298006-Activities-c20-t103-Izmir_Izmir_Province_Turkish_Aegean_Coast.html [geraadpleegd op 20/03/2026]
- Tripadvisor, *Gay Clubs & Bars in Türkiye*, s.d., <https://www.tripadvisor.com/Attractions-g293969-Activities-c20-t103-Turkiye.html> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- United Nations Committee on the Elimination of Discrimination against Women (CEDAW), *Concluding observations on the eighth periodic report of Türkiye**, 12/07/2022, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2075376/N2242093.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2026]
- United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Richtlijnen inzake internationale bescherming nr. 9*, 23/10/2012, <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=602a62484> [geraadpleegd op 06/06/2023]

United Nations Human Rights Council (UNHRC), *Türkiye Compilation of information prepared by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights*, 4/02/2025, <https://docs.un.org/en/A/HRC/WG.6/49/TUR/2> [geraadpleegd op 20/03/2026]

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Status of ratification dashboard*, s.d., <https://indicators.ohchr.org/> [geraadpleegd op 20/03/2026]

United States Department of State (USDoS), *Turkey 2021 Human Rights Report*, 1/04/2022, https://www.state.gov/wp-content/uploads/2022/03/313615_TURKEY-2021-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf [geraadpleegd op 20/03/2026]

United States Department of State (USDoS), *Turkey (Türkiye) 2023 Human Rights Report*, 24/04/2024, https://www.state.gov/wp-content/uploads/2024/02/528267_TU%CC%88RKIYE-2023-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf [geraadpleegd op 20/03/2026]